

2. Quan la garantia consisteixi en una fiança personal i solidària d'altres contribuents, l'admissió queda condicionada al compliment de les condicions següents:

a) L'import del deute suspès no pot excedir els 1.500 euros.

b) La condició de fiador ha de recaure en dues persones físiques o jurídiques que no tinguin la condició d'interessats en el procediment recaptador la suspensió del qual se sol·licita i que, d'acord amb les dades de què disposi l'òrgan competent per suspendre, estiguin al corrent de les seves obligacions tributàries i presentin una situació econòmica que els permeti assumir el pagament del deute suspès.

c) El document que s'aporti ha d'indicar el caràcter solidari dels fiadors amb expressa renúncia als beneficis de divisió i excussió.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogats:

1. L'apartat primer de l'Ordre de 26 de juny de 1996, del Ministeri d'Economia i Hisenda, per la qual es desenvolupen diversos aspectes organitzatius dels tribunals economicoadministratius i del seu procediment.

2. Totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que disposa aquesta Ordre.

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

La present Ordre entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 15 de desembre de 2005.

SOLBES MIRA

CAP DE L'ESTAT

21099 *LLEI ORGÀNICA 6/2005, de 22 de desembre, per la qual s'autoritza la ratificació per Espanya del Tractat d'adhesió a la Unió Europea de la República de Bulgària i de la República de Romania.* («BOE» 306, de 23-12-2005.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei orgànica.

Sapiguen: que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Amb la signatura a Luxemburg, el 25 d'abril de 2005, del Tractat d'adhesió de la República de Bulgària i de la República de Romania a la Unió Europea, culmina un procés negociador, iniciat l'any 2000, per a la integració dels esmentats països a la Unió Europea.

De conformitat amb el que preveu l'article 93 de la Constitució, és necessari que la prestació del consentiment de l'Estat per ratificar el referit Tractat d'adhesió sigui autoritzada mitjançant una Llei orgànica, tal com va ocórrer amb motiu de l'adhesió de la República Txeca, la República d'Estònia, la República de Xipre, la República de Letònia, la República de Lituània, la República d'Hongria, la República de Malta, la República de Polònia,

la República d'Eslovènia i la República Eslovaca a la Unió Europea.

Article únic. *Autorització per a la ratificació.*

S'autoritza la ratificació pel Regne d'Espanya del Tractat fet a Luxemburg, el 25 d'abril de 2005, d'adhesió a la Unió Europea de la República de Bulgària i de la República de Romania.

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei orgànica entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin i que facin complir aquesta Llei orgànica.

Madrid, 22 de desembre de 2005.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,

JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

MINISTERI D'INDÚSTRIA, TURISME I COMERÇ

21100 *REIAL DECRET 1454/2005, de 2 de desembre, pel qual es modifiquen determinades disposicions relatives al sector elèctric.* («BOE» 306, de 23-12-2005.)

L'apartat trenta-dosè de l'Acord de Consell de Ministres de 25 de febrer de 2005, pel qual s'adopten mandats per posar en marxa mesures d'impuls a la productivitat, insta el ministre d'Indústria, Turisme i Comerç perquè elevi al Consell de Ministres un projecte de Reial decret de reformes per impulsar la productivitat en el sector energètic, que abordi una sèrie d'objectius, dels quals els sis primers es refereixen al sector elèctric.

Entre d'altres mandats s'estableixen els següents:

Modificar el Reial decret 2019/1997, de 26 de desembre, pel qual s'organitza i regula el mercat de producció d'energia elèctrica, per a l'adequació de la nova estructura del mercat de producció d'energia elèctrica al que estableix el Conveni internacional relatiu a la constitució d'un mercat ibèric de l'energia elèctrica entre el Regne d'Espanya i la República Portuguesa, d'1 d'octubre de 2004.

Modificar el Reial decret 1955/2000, d'1 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica, per prohibir la nova distribució en cascada preservant l'obligació d'extensió de les esmentades xarxes pel distribuïdor existent a la zona.

Modificar el Reial decret 1955/2000, d'1 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica; el Reial decret 1164/2001, de 26 d'octubre, pel qual s'estableixen tarifes d'accés a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica; el Reial decret 2018/1997, de 26 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de punts de mesura dels consums i trànsits d'energia elèctrica, i el Reial decret 1435/2002, de 27 de desembre, pel qual es regulen les condicions bàsiques dels contractes d'adquisició d'energia i

d'accés a les xarxes en baixa tensió, per homogeneïtzar les condicions de contractació al mercat lliure i regulat en els següents aspectes concrets per evitar així obstacles al pas de clients del mercat regulat al mercat lliure:

- a) Instal·lació d'equips de control de potència i homogeneïtzació de tensions normalitzades.
- b) Tractament de l'energia reactiva.
- c) Homogeneïtzació i separació de tarifes de baixa tensió, mercat lliure i regulat.
- d) Més informació a difondre per les empreses distribuïdores.
- e) Incompliments d'obligacions en relació amb la informació i canvi de subministrador.

Modificar el Reial decret 1955/2000, d'1 de desembre, perquè els titulars de noves instal·lacions de generació dipositin un aval de forma paral·lela a l'inici de la sol·licitud d'autorització de la nova instal·lació en el cas del règim ordinari, o d'accés i connexió a la xarxa de transport, en el cas del règim especial, per evitar incerteses sobre la nova capacitat a instal·lar.

Modificar el Reial decret 436/2004, de 12 de març, per racionalitzar l'increment de les cogeneracions amb potència elèctrica instal·lada superior a 50 MW i per detallar aspectes del Reial decret que facilitin l'elaboració de la facturació de l'energia cedida i la seva admissió en el sistema de liquidacions d'activitats i costos regulats.

Per la seva part, el Reial decret llei 5/2005, d'11 de març, de reformes urgents per a l'impuls a la productivitat i per a la millora de la contractació pública, dedica el seu títol II a regular un conjunt de reformes en l'àmbit energètic tendents a aprofundir en la liberalització ordenada del sector i a possibilitar la ràpida constitució del mercat ibèric de l'electricitat.

En aquest sentit, es van adoptar una sèrie de mesures, tant horitzontals com de caràcter sectorial, que exigien rang de llei. Les principals es refereixen a la redefinició del concepte d'operador principal dels mercats tenint en compte exclusivament les activitats liberalitzades, la introducció de la figura d'operador dominant en els mercats energètics, l'adaptació de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric al Conveni internacional relatiu a la constitució d'un mercat ibèric de l'electricitat, la modificació del sistema de liquidacions dels CTC, sense perjudicar el seu funcionament actual, l'eliminació de pràctiques ineficients en l'àmbit de la distribució d'energia elèctrica, la prevenció de la distorsió de preus a través de la definició d'un nou concepte denominat «fet rellevant» que determini els casos en els quals s'han de comunicar els comportaments que poden afectar la formació de preus al mercat, i la reducció de la participació màxima que qualsevol accionista individual pot tenir en el capital de Red Eléctrica de España, S. A., per aconseguir més independència enfront d'empreses que desenvolupin activitats liberalitzadores en el sector elèctric.

En l'actualitat es feia necessari el desplegament reglamentari de les noves mesures adoptades en l'esmentat Reial decret llei 5/2005, d'11 de març, en relació amb el sector elèctric, desplegament que d'altra banda se sustenta en el mandat trenta-dosè de l'esmentat Acord, pel qual s'adopten mandats per posar en marxa mesures d'impuls a la productivitat, de desplegament d'un projecte de Reial decret de reformes per a la productivitat en el sector energètic, en els termes per al sector elèctric que defineixen els apartats 1 al 6 de l'esmentat mandat.

Aquest Reial decret té per objecte establir una sèrie de reformes per impulsar la productivitat en el sector elèctric en compliment del punt trenta-dosè de l'Acord de Consell de Ministres de 25 de febrer de 2005, pel qual s'adopten mandats per posar en marxa mesures d'impuls a la productivitat, i com a desplegament normatiu de les mesures relatives al sector elèctric aprovades en el títol II del Reial decret llei 5/2005, d'11 de març, de reformes urgents per a

l'impuls a la productivitat i per a la millora de la contractació pública.

En l'àmbit d'aquest Reial decret no s'inclou l'apartat 4 del mandat trenta-dosè de l'Acord de Consell de Ministres de 25 de febrer de 2005, relatiu a la modificació del Reial decret 436/2004, de 12 de març, per fomentar la utilització de la biomassa en instal·lacions de generació.

Aquest Reial decret incorpora a l'ordenament jurídic espanyol algunes previsions que conté la Directiva 2003/54/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny, sobre normes comunes per al mercat interior d'electricitat, ja que no es trobaven contingudes en la normativa del sector elèctric espanyol. En concret, s'hi incorporen els articles 3.3, pel que fa a la protecció dels clients vulnerables, i 6.3, pel que fa a l'autorització de petites instal·lacions de generació o de generació distribuïda.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Indústria, Turisme i Comerç, d'acord amb el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 2 de desembre de 2005,

DISPOSO:

Article primer. *Modificació del Reial decret 2019/1997, de 26 de desembre, pel qual s'organitza i regula el mercat de producció d'energia elèctrica.*

El Reial decret 2019/1997, de 26 de desembre, pel qual s'organitza i regula el mercat de producció d'energia elèctrica, es modifica en els termes següents:

U. La denominació del capítol I queda redactada de la manera següent:

«Disposicions generals i subjectes del mercat»

Dos. L'article 1 queda redactat de la manera següent:

«Article 1. *Objecte.*

El present Reial decret té per objecte regular les condicions generals de participació al mercat de producció d'energia elèctrica, així com establir l'organització del mercat diari d'energia elèctrica, el mercat intradiari, els contractes bilaterals amb lliurament físic i dels serveis d'ajustament del sistema.»

Tres. L'article 2 queda redactat de la manera següent:

«Article 2. *Definició.*

El mercat de producció d'energia elèctrica és l'integrat pel conjunt de transaccions comercials de compra i venda d'energia i d'altres serveis relacionats amb el subministrament d'energia elèctrica.

El mercat de producció d'energia elèctrica s'estructura en mercats a termini, mercat diari, mercat intradiari, mercats no organitzats i serveis d'ajustament del sistema, tenent per tals la resolució de restriccions tècniques del sistema, els serveis complementaris i la gestió de desviaments.»

Quatre. La denominació de l'article 3 queda redactada de la manera següent:

«Article 3. *Subjectes que actuen al mercat de producció.*»

Cinc. L'apartat 1 de l'article 3 queda redactat de la manera següent:

«1. Tenen la consideració de subjectes del mercat de producció els que duguin a terme activitats destinades al subministrament d'energia elèctrica

quan, d'acord amb l'article 9 de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, tinguin la consideració de productors, autoproductors, agents externs, distribuïdors, comercialitzadors, consumidors i, d'acord amb la disposició addicional divuitena de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, els representants.»

Sis. L'article 4 queda redactat de la manera següent:

«Article 4. *Requisits dels subjectes del mercat de producció.*

Per poder participar com a subjecte del mercat de producció, els subjectes a què es refereix l'apartat 1 de l'article 3 han de complir les condicions següents d'acord amb la seva naturalesa:

a) Ser titular d'instal·lacions vàlidament inscrites en el Registre administratiu d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica o acreditar la corresponent representació mitjançant poder notarial o estar inscrit en el Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors, segons correspongui. Els dos registres han d'incloure una secció especial en què han de quedar inscrits els agents externs segons la seva naturalesa, o acreditar la qualitat de representant d'algun dels subjectes anteriors mitjançant el corresponent poder notarial.

La inscripció en el registre l'han de sol·licitar els titulars d'autoritzacions a l'Administració concedent d'aquesta. En cas que l'autorització hagi estat atorgada per una comunitat autònoma, aquesta ha de donar trasllat, en el termini màxim d'un mes, de la còpia de l'autorització i de la sol·licitud a la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, a fi que es formalitzi la seva inscripció en el registre que correspongui. Formalitzada la inscripció, se n'ha de remetre una certificació a l'interessat i a la comunitat autònoma.

En el cas dels consumidors qualificats, la seva inscripció en el registre corresponent ha de ser sol·licitada a l'Administració autonòmica on s'ubiquin les seves instal·lacions, i s'hi ha d'aportar una certificació de l'existència del subministrament emesa per l'empresa distribuïdora d'energia elèctrica, i a continuació s'ha de procedir en els termes que preveu el paràgraf anterior.

Els representants han d'acreditar la seva condició mitjançant la presentació del corresponent poder notarial on s'ha d'especificar si el representant actua en nom i per compte d'altri o si actua en nom propi però per compte d'altri.

b) Prestar a l'operador del sistema una garantia suficient per donar cobertura a les obligacions econòmiques que puguin derivar de la seva actuació i complir els requisits que estableixen els procediments d'operació relatius al procés de cobraments i pagaments.

Els subjectes obligats a intervenir en el mercat de producció d'energia elèctrica no poden participar en aquest mercat sense la prestació de les degudes garanties.»

Set. Els dos primers paràgrafs de l'article 5 queden redactats de la manera següent:

«L'operador del mercat assumeix la gestió del sistema d'ofertes de compra i venda d'energia elèctrica en els mercats diari i intradiari amb les funcions a què es refereix l'article 27 del present Reial decret.

En tot cas, l'operador del mercat ha de fer les seves funcions de forma coordinada amb l'operador del sistema. Correspon a l'operador del sistema la responsabilitat de la continuïtat i seguretat del subministrament d'energia elèctrica en execució de les

funcions a què es refereix l'article 31 del present Reial decret en relació amb els procediments d'operació del sistema.»

Vuit. El primer paràgraf de l'article 6 queda redactat de la manera següent:

«El mercat diari de producció és aquell en el qual s'estableixen, mitjançant un procés de cassació d'ofertes, les transaccions d'adquisició i venda d'energia elèctrica amb lliurament físic per a l'endemà.»

Nou. S'afegeix un nou article 6 bis sobre agents del mercat diari de producció, amb la redacció següent:

«Article 6 bis. *Agents del mercat diari de producció.*

Els subjectes a què es refereix l'apartat 1 de l'article 3 que participen al mercat diari de producció es denominen agents del mercat diari de producció.»

Deu. L'article 7 queda redactat de la manera següent:

«Article 7. *Requisits dels agents del mercat diari de producció.*

1. Els subjectes del mercat de producció a què es refereix l'apartat 1 de l'article 3 per poder participar com a agents del mercat diari de producció han de complir els requisits següents:

a) Haver-se adherit expressament a les regles i condicions de funcionament i liquidació del mercat diari de producció en el corresponent contracte d'adhesió, que ha de ser únic, i ha de ser aprovat pel Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, amb l'informe previ de la Comissió Nacional d'Energia.

b) Prestar a l'operador del mercat garantia suficient per donar cobertura a les obligacions econòmiques que puguin derivar de la seva actuació com a agent al mercat diari de producció, en els termes que s'estableixin en el contracte d'adhesió. Les garanties que s'estableixin s'han de diferenciar en funció tant dels mercats, diari i intradiari, en què participin els agents, com per la magnitud de la seva participació en els mateixos mercats.

La no-prestació d'aquestes garanties impedeix al subjecte obligat intervenir al mercat diari de producció.

2. Poden presentar ofertes de venda o d'adquisició d'energia elèctrica al mercat diari els agents següents:

a) Els titulars d'unitats de producció la potència instal·lada de les quals sigui superior a 50 MW i els que a l'entrada en vigor de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, estiguin sotmesos al règim que preveu el Reial decret 1538/1987, d'11 de desembre, sobre la determinació de les tarifes de les empreses gestores del servei públic, els quals estan obligats a realitzar ofertes de venda per a cada període de programació, llevat dels supòsits d'excepció que preveu la Llei 54/1997, del sector elèctric, i, en particular, l'article 25.

b) Els titulars d'unitats de producció la potència instal·lada de les quals sigui inferior o igual a 50 MW i superior a 1 MW.

c) Els autoproductors per l'energia elèctrica excendentària que tinguin, d'acord amb l'article 25.3 de la Llei 54/1997, del sector elèctric.

d) Els agents externs autoritzats.

e) Els distribuïdors.

f) Els comercialitzadors.

g) Els consumidors qualificats.

3. Els ingressos dels distribuïdors per les vendes d'energia elèctrica al mercat diari de producció tenen la consideració d'ingrés liquidable als efectes de l'article 4 del Reial decret 2017/1997, de 26 de desembre, pel qual s'organitza i regula el procediment de liquidació dels costos de transport, distribució i comercialització a tarifa, dels costos permanents del sistema i dels costos de diversificació i seguretat de proveïment.

4. Els representants a què es refereix l'article 3 poden presentar ofertes. En aquests casos, si el subjecte al qual representa és agent del mercat diari de producció, no és necessari que el representant s'acrediti com a tal».

Onze. L'article 8 queda redactat de la manera següent:

«Article 8. *Presentació d'ofertes de venda d'energia al mercat diari de producció.*

Els agents del mercat diari de producció poden presentar ofertes de venda d'energia elèctrica per a cada període de programació, en l'horari que estableixin les normes de funcionament del mercat. Aquestes ofertes tenen caràcter de compromís en ferm una vegada superat el termini d'admissió establert.

Les ofertes de venda d'energia elèctrica han d'incloure, almenys, el preu i la quantitat oferta, la identificació de l'agent del mercat diari de producció que les realitza i, quan així estigui establert en les normes de funcionament del mercat, la unitat de venda a què es refereix.

En cas que la unitat de venda sigui una unitat de producció, s'ha d'entendre com a tal cada grup tèrmic, cada central de bombament i cada unitat de gestió hidràulica o eòlica en els termes en què determini el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.

Així mateix, el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç pot establir altres condicionants, tant tècnics com econòmics, que poden ser incorporats optativament pels agents del mercat diari de producció a l'oferta de venda d'energia elèctrica.

Els distribuïdors d'energia elèctrica han de presentar ofertes econòmiques de venda d'energia específiques per la part d'energia que estiguin obligats a adquirir al règim especial no coberta mitjançant sistemes de contractació bilateral amb lliurament físic.

L'ingrés procedent d'aquestes ofertes econòmiques de venda d'energia elèctrica es considera ingrés liquidable de cada distribuïdor en un període de liquidació i es calcula com a producte de l'esmentada energia venuda pel preu mitjà ponderat de les vendes d'energia corresponent a tots els distribuïdors que resultin en el mateix període de liquidació.

El Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç ha de regular la participació dels distribuïdors en els sistemes de contractació bilateral amb lliurament físic.»

Dotze. La denominació de l'article 9 queda redactada de la manera següent:

«Article 9. *Presentació d'ofertes d'adquisició d'energia al mercat diari de producció.*»

Tretze. L'apartat 1 de l'article 9 queda redactat de la manera següent:

«1. Els agents del mercat diari de producció poden presentar ofertes d'adquisició d'energia elèctrica per a cada període de programació, en l'horari que estableixin les normes de funcionament del mercat. Aquestes ofertes tenen caràcter de compro-

mís en ferm una vegada superat el termini d'admissió establert.

Les ofertes d'adquisició d'energia elèctrica han d'incloure la quantitat d'energia demandada, la identificació de l'agent, el període de programació a què es refereix l'oferta i, quan així estigui establert en les normes de funcionament del mercat, la unitat d'adquisició a què es refereix.

Aquestes ofertes d'adquisició també poden incloure el preu de l'energia demandada.

Els distribuïdors d'energia elèctrica han de presentar ofertes econòmiques d'adquisició d'energia per la part d'energia necessària per al subministrament dels seus clients a tarifa no coberta mitjançant sistemes de contractació bilateral amb lliurament físic.

El cost procedent de les esmentades ofertes econòmiques d'adquisició d'energia elèctrica es considera cost liquidable de cada distribuïdor en un període de liquidació i es calcula com a producte de l'esmentada energia adquirida pel preu mitjà ponderat de les adquisicions d'energia corresponent a tots els distribuïdors que resultin en el mateix període de liquidació.

El Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç ha de regular la participació dels distribuïdors en els sistemes de contractació bilateral amb lliurament físic.»

Catorze. L'article 10 queda redactat de la manera següent:

«Article 10. *Cassació d'ofertes al mercat diari de producció.*

Una vegada que les ofertes de venda o adquisició d'energia elèctrica hagin estat acceptades per l'operador del mercat i s'hagi tancat el termini per presentar-les, s'ha de fer la cassació per a cada període de programació, partint de l'oferta de venda més barata, aplicant el procediment de cassació que estableixen les regles de funcionament del mercat.

El resultat de la cassació determina el preu marginal per a cada període de programació, que és el corresponent a l'oferta de venda d'energia elèctrica realitzada per l'última unitat de venda assignada en el procés de cassació, així com l'energia compromesa per cadascun dels agents del mercat diari de producció en funció de les ofertes d'adquisició i venda assignades en l'esmentada cassació. El resultat de la cassació inclou, també, l'ordre de precedència econòmica de totes les unitats d'adquisició o de venda sobre les quals s'hagi presentat oferta, encara que hagin quedat fora de la cassació.»

Quinze. L'article 11 queda redactat de la manera següent:

«Article 11. *Comunicació del resultat de la cassació del mercat diari de producció.*

1. Realitzada la cassació, l'operador del mercat ha de comunicar el resultat d'aquesta a l'operador del sistema i als agents que hagin intervingut a la sessió corresponent com a oferents d'adquisicions o vendes d'electricitat.

2. A la vista de la cassació, els agents del mercat diari de producció han de designar les unitats de venda o d'adquisició corresponents a les ofertes objecte de cassació. Aquesta comunicació s'ha de fer a l'operador del sistema d'acord amb el que preveuen els procediments d'operació.

Als efectes de les designacions a l'operador del sistema, en cas que la unitat de venda sigui una unitat de producció, s'entén com a tal cada grup tèrmic, cada central de bombament i cada unitat de gestió

hidràulica o eòlica en els termes en què es determini mitjançant una ordre ministerial, i no es poden integrar en una mateixa unitat de producció unitats físiques de diferents tecnologies 3. La informació dels apartats anteriors ha de ser utilitzada per l'operador del sistema per elaborar el programa diari base de funcionament.

3. Els agents del mercat diari de producció poden presentar a l'operador del mercat, en la forma i els terminis que estableixin les normes de funcionament del mercat, les reclamacions que puguin entendre oportunes.»

Setze. S'hi afegix un nou article 11 bis, amb la redacció següent:

«Article 11 bis. *Elaboració del programa diari base de funcionament per l'operador del sistema.*

L'operador del sistema ha d'establir i posar a disposició dels subjectes del mercat de producció el programa base de funcionament per a l'endemà considerant la informació d'execució de contractes bilaterals amb lliurament físic, que li ha de ser comunicat pels titulars d'aquests contractes bilaterals, i al programa resultant de la cassació del mercat diari, comunicat per l'operador del mercat diari.»

Disset. L'article 12 queda redactat de la manera següent:

«Article 12. *Restriccions tècniques.*

1. A partir del programa diari base de funcionament, l'operador del sistema ha de determinar les restriccions tècniques que puguin afectar-ne l'execució, així com les necessitats de serveis complementaris a què doni lloc.

Als efectes d'aquest Reial decret, s'entén per restricció tècnica qualsevol circumstància o incidència derivada de la situació de la xarxa de transport o del sistema que, per afectar les condicions de seguretat, qualitat i fiabilitat del subministrament establertes per reglament i mitjançant els corresponents procediments d'operació, requereixi, a criteri tècnic de l'operador del sistema, la modificació dels programes.

2. Els procediments de resolució de restriccions tècniques poden comportar la retirada d'ofertes previstes en els programes, així com la modificació dels programes sobre la base d'altres ofertes, en els termes que estableixi el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.

3. El programa resultant de la resolució de les restriccions tècniques i del resultat del mercat de serveis complementaris a què es refereix l'article 14 es denomina programa diari viable i l'ha de comunicar l'operador del sistema als subjectes que actuen en aquests en el termini que s'estableixi en els procediments d'operació.»

Divuit. L'article 13 queda redactat de la manera següent:

«Article 13. *Serveis complementaris.*

1. S'entén per serveis complementaris els que siguin necessaris per assegurar el subministrament d'energia elèctrica en les condicions de qualitat, fiabilitat i seguretat necessàries.

Sense perjudici d'altres que es puguin establir, tenen la consideració de serveis complementaris els de regulació, el control de tensió i la reposició del servei.

Els serveis complementaris poden tenir caràcter obligatori o potestatiu, i es poden establir per a un

mateix servei complementari prestacions mínimes obligatòries i simultàniament prestacions potestatives, en la forma en què es desenvolupi en els corresponents procediments d'operació del sistema.

2. Es consideren serveis complementaris obligatoris aquells de què necessàriament hagi de disposar qualsevol instal·lació per assegurar la prestació adequada del servei.

Els serveis complementaris obligatoris els han de prestar titulars de les instal·lacions obligades a prestar-los. Els procediments d'operació del sistema corresponents han de determinar les condicions de participació d'instal·lacions obligades a prestar els serveis complementaris, incloent-hi, si s'escau, les condicions de contractació o de compensacions apropiades en el cas de no disposar de l'equipament adequat.»

Dinou. Els apartats 1, 2, 3 i 4 de l'article 14 queden redactats de la manera següent:

«1. Els mercats de serveis complementaris i de gestió de desviaments inclouen tots els que, tenint caràcter potestatiu, presentin condicions per ser prestats en condicions de mercat.

Els titulars d'instal·lacions habilitats per prestar serveis complementaris de caràcter potestatiu i de gestió de desviaments poden realitzar ofertes a l'operador del sistema, i hi han de fer constar els conceptes, les quantitats i els preus oferts.

2. A la vista de les ofertes, l'operador del sistema ha de procedir a l'assignació d'aquestes, quan així sigui necessari, i ha de determinar la retribució aplicable dels serveis efectivament prestats, d'acord amb el que disposen els procediments d'operació del sistema corresponents.

3. La retribució dels serveis complementaris potestatis a aquells les ofertes dels quals han estat assignades s'ha de fer al preu marginal i en funció del servei efectivament prestat.

4. Els mecanismes d'imputació i retribució dels serveis complementaris i de gestió de desviaments s'estableixen mitjançant els corresponents procediments d'operació. El cost dels serveis complementaris s'imputa només a l'energia consumida dins del sistema elèctric espanyol.»

Vint. L'apartat 2 de l'article 15 queda redactat de la manera següent:

«2. Poden presentar ofertes de venda o d'adquisició d'energia elèctrica al mercat intradiari tots els agents que hagin participat a la sessió corresponent del mercat diari de producció.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, les unitats de producció que hagin comunicat la indisponibilitat a l'operador del sistema amb anterioritat al tancament del mercat diari de producció i que hagin recuperat la seva disponibilitat poden presentar ofertes de venda a la sessió corresponent del mercat intradiari.

Igualment poden presentar ofertes de venda o d'adquisició d'energia elèctrica al mercat intradiari tots els agents del mercat que prèviament hagin comunicat a l'operador del sistema l'existència d'un contracte bilateral de venda o d'adquisició d'energia elèctrica per a les hores compreses a la sessió corresponent del mercat intradiari en què participin, i l'esmentada energia hagi estat programada per l'operador del sistema, sense necessitat d'haver participat prèviament a la sessió corresponent del mercat diari.

En tot cas, per participar al mercat intradiari els subjectes han de ser agents del mercat diari de producció.»

Vint-i-u. L'article 16 queda redactat de la manera següent:

«Article 16.

Durant cadascuna de les sessions, l'operador del mercat ha de realitzar la cassació de les ofertes presentades per a cada període de programació, en els mateixos termes que preveu l'article 10 per al mercat diari.

Realitzada la cassació de cada sessió, l'operador del mercat ha de comunicar-ne el resultat a l'operador del sistema i als agents que hagin intervingut en l'esmentada sessió.

La cassació del mercat intradiari ha de respectar, en tot cas, l'ordre d'entrada en funcionament derivat del programa diari viable i les limitacions de programa establertes per l'operador del sistema per raons de seguretat.»

Vint-i-dos. L'article 17 queda redactat de la manera següent:

«Article 17. *Programació horària final.*

1. La programació horària final, que s'ha de posar a disposició dels subjectes del mercat de producció per l'operador del sistema, és el resultat de l'agregació de totes les transaccions fermes formalitzades per a cada període de programació com a conseqüència del programa diari viable i de la cassació del mercat intradiari una vegada resoltes, si s'escau, les restriccions tècniques identificades i efectuat el reequilibri posterior.

2. Els desviaments de generació i consum que sorgeixin a partir del tancament de la programació horària final els ha de gestionar l'operador del sistema mitjançant un procediment de gestió de desviaments i la prestació dels serveis complementaris de regulació secundària i terciària.

3. El preu a pagar pels desviaments ha de tenir en compte el cost dels serveis d'ajustament del sistema i de la garantia de potència. Així mateix, s'ha d'aplicar un recàrrec en cas de retard en la comunicació de les mesures a l'operador del sistema, a partir d'un termini que s'ha de determinar en els procediments d'operació del sistema. Aquest recàrrec té la consideració d'ingrés liquidable als efectes de l'article 4 del Reial decret 2017/1997, de 26 de desembre, pel qual s'organitza i regula el procediment de liquidació dels costos de transport, distribució i comercialització a tarifa, dels costos permanents del sistema i dels costos de diversificació i seguretat de proveïment que corresponguin.»

Vint-i-tres. L'article 19 queda redactat de la manera següent:

«Article 19. *Contractes bilaterals d'energia elèctrica amb lliurament físic.*

1. Els productors, els autoproduïdors, els agents externs, els distribuïdors, els comercialitzadors, els consumidors qualificats o els representants de qualssevol d'aquests, com a subjectes del mercat de producció, poden formalitzar contractes bilaterals amb lliurament físic de subministrament d'energia elèctrica. Els subjectes que formalitzin aquests contractes:

a) Han d'estar inscrits en el registre administratiu que correspongui, d'acord amb la seva natura-

lesa, o acreditar la seva qualitat de representants mitjançant el corresponent poder notarial.

b) Han de complir els requeriments tècnics establerts en els procediments d'operació.

c) Han de prestar a l'operador del sistema les garanties que siguin procedents.

El Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç ha de regular la participació dels distribuïdors en els contractes bilaterals d'energia elèctrica amb lliurament físic, així com els mecanismes que promoguin una gestió comercial eficient per part d'aquests.

2. Les unitats de producció que estiguin afectes al compliment d'aquests contractes queden exceptuades de l'obligació de presentar ofertes al mercat diari de producció per la part de la seva energia generada vinculada al compliment del contracte.»

Vint-i-quatre. L'article 20 queda redactat de la manera següent:

«Article 20. *Característiques dels contractes bilaterals amb lliurament físic.*

1. El subjecte titular d'un contracte bilateral amb lliurament físic ha de comunicar a l'operador del sistema les unitats de producció i d'adquisició afectes al seu compliment, així com l'energia màxima objecte de la transacció bilateral.

El subjecte titular d'un contracte bilateral amb lliurament físic ha de comunicar diàriament l'execució de l'esmentat contracte bilateral a l'operador del sistema, en la forma i els mitjans que s'estableixin en els procediments d'operació.

2. Les quantitats contractades d'energia elèctrica, així com la designació afecta a les esmentades quantitats, han de ser comunicades per les parts a l'operador del sistema, amb indicació de forma detallada dels períodes temporals en què el contracte hagi de ser executat i els punts de subministrament i consum, a fi de ser pres en consideració per determinar el programa diari base de funcionament.

3. El titular d'una unitat de venda que hagi subscrit un contracte bilateral amb lliurament físic ha de prestar els serveis obligatoris del sistema i pot participar, amb l'habilitació prèvia per l'operador del sistema, en els mercats potestatsius de serveis complementaris i de gestió de desviaments, i ha de complir, en tot cas, les restriccions que aquest pugui establir, sense que sigui possible fer cap discriminació respecte de la resta dels subministraments que es facin.

4. Els contractes d'adquisició o venda d'energia elèctrica signats entre subjectes i empreses amb seu fora d'Espanya autoritzades per a la venda o l'adquisició d'energia elèctrica, sempre que suposin un flux d'energia elèctrica mitjançant les interconnexions internacionals de la Península Ibèrica, han de ser prèviament autoritzats per la Direcció General de Política Energètica i Mines i comunicats a l'operador del sistema.

5. En cas que un comercialitzador o, si s'escau, un distribuïdor, contracti directament un productor en règim especial, el distribuïdor corresponent li ha de pagar directament la prima regulada que li correspongui pel tipus d'instal·lació. La Comissió Nacional d'Energia ha de liquidar mensualment al distribuïdor l'esmentada prima, incentiu i complements.

Aquesta participació dels distribuïdors en els sistemes de contractació bilateral amb lliurament físic amb productors en règim especial l'ha de regular el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, d'acord amb el que estableix l'apartat 1 de l'article 9.

6. En el cas de contractes bilaterals subscrits entre empreses comercialitzadores, el cost dels serveis d'ajustament del sistema s'han d'imputar al comercialitzador que es responsabilitzi davant de l'operador del sistema de la seva gestió.»

Vint-i-cinc. L'article 21 queda redactat de la manera següent:

«Article 21. *Consumidors qualificats.*

1. Els consumidors estan exempts d'inscriure's en el Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats quan adquireixin l'energia elèctrica per al seu propi consum a través d'una empresa distribuïdora o comercialitzadora. La resta de consumidors, per actuar com a subjectes del mercat de producció, s'han d'inscriure en el Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats com a consumidors qualificats.

2. Les empreses distribuïdores han de portar un llistat detallat dels consumidors que ja hagin exercit la seva condició de qualificats i dels que no l'hagin exercit. El llistat s'ha de remetre anualment a la Direcció General de Política Energètica i Mines amb les dades de nivell de tensió del subministrament, identificació de la tarifa corresponent, potències contractades, consum mensual dels dos anys anteriors i facturació de l'esmentat període. Aquesta informació es pot remetre per sistema telemàtic.»

Vint-i-sis. L'article 22 queda redactat de la manera següent:

«Article 22. *Responsabilitat de la liquidació.*

1. Correspon a l'operador del mercat portar a terme la liquidació i comunicació de les obligacions de pagament i drets de cobrament a què doni lloc l'energia contractada al mercat diari i intradiari de producció d'electricitat.

2. S'entén per liquidació al mercat diari i intradiari de producció el procés mitjançant el qual l'operador del mercat determina el preu i l'import final a pagar pels compradors i el preu i l'import a percebre pels venedors en virtut de l'energia contractada al mercat diari i intradiari de producció d'electricitat.

3. Correspon a l'operador del sistema portar a terme la liquidació i comunicació de les obligacions de pagament i drets de cobrament a què donin lloc els serveis d'ajustament del sistema i la garantia de potència.»

Vint-i-set. L'article 23 queda redactat de la manera següent:

«Article 23. *Preu de l'energia elèctrica al mercat diari i intradiari.*

Als efectes de la liquidació del mercat diari i intradiari, el preu de l'energia elèctrica a pagar pel comprador i a percebre pel venedor ha d'incorporar el preu obtingut de la cassació de les ofertes i demandes al mercat diari i el preu obtingut de la cassació al mercat intradiari.»

Vint-i-vuit. S'hi afegeix un nou article 23 bis amb la redacció següent:

«Article 23 bis. *Liquidació a realitzar per l'operador del sistema.*

L'operador del sistema ha de liquidar les quanties a satisfer o rebre pels subjectes del mercat de producció corresponents a:

a) Els cobraments i pagaments derivats de la gestió dels serveis d'ajustament del sistema, que inclou:

La resolució de restriccions tècniques.
Els serveis complementaris.
La gestió dels desviaments.

b) Els cobraments o pagaments per garantia de potència.»

Vint-i-nou. L'apartat 2 de l'article 24 queda redactat de la manera següent:

«2. L'operador del sistema ha de determinar els cobraments i pagaments relacionats amb el concepte de garantia de potència.»

Trenta. L'article 25 queda redactat de la manera següent:

«Article 25. *Procediment i terminis de liquidació de les transaccions efectuades al mercat de producció d'electricitat.*

1. Realitzades les cassacions d'energia elèctrica considerades en l'horitzó de programació del mercat diari, l'operador del mercat ha de determinar els drets de cobrament i les obligacions de pagament corresponents a cada període de programació, i ho ha de comunicar als corresponents agents del mercat diari i intradiari de producció d'acord amb les normes de funcionament del mercat.

Realitzats els subministraments d'energia elèctrica considerats a l'horitzó de programació del mercat diari, l'operador del sistema ha de determinar els drets de cobrament i les obligacions de pagament corresponents a cada període de programació, i ho ha de comunicar als subjectes del mercat de producció d'acord amb els procediments d'operació.

Coneguts els resultats de les liquidacions de les transaccions efectuades al mercat de producció d'electricitat els subjectes poden, en un termini de tres dies, presentar les reclamacions que considerin oportunes.

L'operador del mercat i l'operador del sistema disposen d'un termini de tres dies hàbils per resoldre les reclamacions presentades, finalitzat el qual han de portar a terme una anotació en compte provisional en un registre que tenen a aquest efecte per a cada subjecte del mercat de producció d'energia elèctrica.

2. L'operador del mercat i l'operador del sistema han de remetre una nota d'abonament o de càrrec que inclogui els drets i les obligacions corresponents als agents del mercat diari de producció i als subjectes del mercat de producció respectivament que hagin fet transaccions d'acord amb les normes de funcionament del mercat i amb els procediments d'operació, respectivament.

Els obligats al pagament han de fer-lo efectiu en el compte bancari que designi cada operador d'acord amb els terminis que estableixin les esmentades normes i procediments.

3. L'operador del mercat i l'operador del sistema poden liquidar directament o indirectament les obligacions de pagament i els drets de cobrament que defineixen els apartats anteriors, i poden exigir les corresponents garanties. Si la liquidació la fan directament, han de notificar a l'entitat titular del compte en què hagin de fer-se els pagaments els venedors als quals correspon el cobrament i l'import que han de satisfer cadascun d'ells. Aquesta funció la poden fer de forma indirecta a través de tercers.»

Trenta-u. L'article 26 queda redactat de la manera següent:

«Article 26. *Incompliments.*

1. En cas d'incompliment de les obligacions de pagament s'han d'executar les garanties constituïdes.

2. En el cas de retards en els pagaments, les quantitats degudes han de meritjar interessos de demora a un tipus que s'ha d'establir tant en les normes de funcionament del mercat diari com en els procediments d'operació del sistema».

Trenta-dos. L'article 27 queda redactat de la manera següent:

«Article 27. *Funcions de l'operador del mercat.*

1. Correspon a l'operador del mercat la realització de totes les funcions que deriven del funcionament del mercat diari i del mercat intradiari de producció d'energia elèctrica, així com les que li assigna el present Reial decret en matèria de liquidació.

2. En particular, a més de les funcions específicament assenyalades a l'article 33 de la Llei 54/1997, del sector elèctric, correspon a l'operador del mercat:

a) La definició, el desenvolupament i l'operació dels sistemes informàtics necessaris per garantir la transparència de les transaccions que es facin al mercat diari i intradiari de producció.

b) La presentació per a la seva aprovació de les modificacions del contracte d'adhesió a què es refereix el paràgraf a) de l'apartat 1 de l'article 7.

c) L'exigència als agents del mercat diari de producció d'acreditar el compliment de les condicions a què es refereix l'article 7 del present Reial decret.

d) Posar a disposició dels agents del mercat diari de producció la informació relativa a les operacions objecte de cassació i a les ofertes de venda i adquisició no objecte de cassació en cadascuna de les sessions del mercat diari i intradiari.

e) Publicar els índexs de preus mitjans amb caràcter horari del mercat diari i intradiari. Així mateix, ha de publicar per via telemàtica la informació rellevant en els termes que preveu l'article 28 del Reial decret llei 6/2000, de 23 de juny, de mesures urgents d'intensificació de la competència en mercats de béns i serveis.

f) Garantir el secret de la informació de caràcter confidencial que li hagi estat posada a la seva disposició pels agents del mercat diari de producció, d'acord amb les normes aplicables.

g) Adoptar les mesures i els acords que siguin necessaris per al compliment efectiu de les limitacions de participació directa o indirecta en el capital social de la companyia que estableix l'article 33.1 de la Llei 54/1997, del sector elèctric, fins i tot mitjançant la compravenda, obligada per al partícip interessat, de la participació determinant de l'incompliment de l'esmentada disposició legal.

h) Comunicar al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç i a la Comissió Nacional d'Energia qualsevol comportament dels agents del mercat diari de producció que pugui suposar una alteració del seu correcte funcionament.

i) Elaborar i fer públic el codi de conducta de l'operador del mercat.

j) Totes les altres funcions que li siguin assignades per les normes de desplegament de la Llei del sector elèctric.

k) Comunicar a l'operador del sistema totes les altes, baixes i modificacions d'agents i, si s'escau,

unitats d'oferta, amb l'antelació suficient per a l'adequada actualització dels sistemes d'informació.

3. L'operador del mercat i la Comissió Nacional d'Energia poden proposar al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç perquè les aprovi les regles de funcionament del mercat diari i intradiari de producció que considerin adequades per a la millor execució del que preveuen la Llei 54/1997, del sector elèctric, el present Reial decret i altres normes de desplegament, el qual n'ha d'emetre resolució amb l'informe previ de la Comissió Nacional d'Energia.»

Trenta-tres. L'article 28 queda redactat de la manera següent:

«Article 28. *Comitè d'agents del mercat diari de producció.*

1. El Comitè d'agents del mercat diari de producció es configura com un òrgan que té per objecte el seguiment del funcionament de la gestió del mercat diari i intradiari de producció i la proposta de mesures que puguin redundar en un millor funcionament del mercat diari i intradiari de producció.

2. Són funcions específiques del Comitè d'agents del mercat diari de producció les següents:

a) Realitzar el seguiment del funcionament del mercat diari i intradiari de producció i el desenvolupament dels processos de cassació i liquidació.

b) Conèixer, a través de l'operador del mercat, les incidències que hagin tingut lloc en el funcionament del mercat diari i intradiari.

c) Proposar a l'operador del mercat les normes de funcionament que puguin redundar en una millor operativa dels mercats diari i intradiari de producció.

d) Assessorar l'operador del mercat en la resolució de les incidències que es produeixen en les sessions de contractació.

e) Obtenir informació periòdica de l'operador del mercat sobre els aspectes que permetin analitzar el nivell de competència del mercat diari i intradiari de producció d'energia elèctrica.»

Trenta-quatre. L'article 29 queda redactat de la manera següent:

«Article 29. *Composició del Comitè d'agents del mercat diari de producció.*

1. El Comitè d'agents del mercat diari de producció està integrat pels membres que defineixin les regles de funcionament del mercat i dona adequada representació a tots els agents que participin en el mercat diari de producció i a l'operador del sistema.

El president i el secretari d'aquest òrgan són elegits pel Comitè d'agents del mercat diari de producció entre els seus membres.

2. El càrrec de membre del Comitè d'agents del mercat diari de producció no és remunerat.

3. El Comitè d'agents del mercat diari de producció aprova el seu reglament intern de funcionament, en el qual s'han d'establir la periodicitat de les sessions, el procediment de convocatòria, el procediment d'adopció d'acords, i la periodicitat per renovar els seus membres.»

Trenta-cinc. L'apartat 1 de l'article 30 queda redactat de la manera següent:

«1. Correspon a l'operador del sistema la realització de totes les funcions que deriven del funcionament dels serveis d'ajustament del sistema, dels desviaments produïts al mercat de producció

d'energia elèctrica, així com les que li assigna el present Reial decret en matèria de liquidació.»

Trenta-sis. Els paràgrafs e), h), i), j) i k) de l'apartat 2 de l'article 30 queden redactats de la manera següent:

«e) Avaluar la capacitat màxima d'interconnexió del sistema elèctric, determinar la capacitat disponible per al seu ús comercial i, si s'escau, gestionar els intercanvis que es produeixin a través d'aquestes.

h) Recollir i conservar la informació d'explotació que necessiti en l'exercici de les seves funcions i la que demandin l'operador del mercat i els organismes reguladors, en les condicions que estableixin aquest Reial decret i les disposicions que el despleguin.

i) Facilitar als diferents subjectes del mercat de producció les mesures dels intercanvis d'energia, d'acord amb el que disposen el Reglament de punts de mesura i qualsevol altra normativa aplicable.

j) Subministrar als subjectes del mercat de producció la informació relativa als possibles problemes que puguin sorgir en les interconnexions internacionals.

k) Garantir el secret de la informació de caràcter confidencial que li hagi estat posada a la seva disposició pels subjectes del mercat, d'acord amb les normes aplicables.»

Trenta-set. L'apartat 1 de l'article 31 queda redactat de la manera següent:

«1. L'operador del sistema i la Comissió Nacional d'Energia poden proposar, perquè el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç els aprovi, els procediments d'operació de caràcter tècnic i instrumental necessaris per fer l'adequada gestió tècnica del sistema, el qual n'ha d'emetre resolució amb l'informe previ de la Comissió Nacional d'Energia.»

Trenta-vuit. Els paràgrafs j), m) i ñ) queden redactats de la manera següent:

«j) Intercanvi d'informació entre subjectes.

m) Gestió i liquidació de cadascun dels serveis d'ajustament del sistema.

ñ) Criteris per determinar la xarxa sota la gestió de l'operador del sistema.»

Trenta-nou. S'afegeixen els punts o), p) i q) a l'apartat 2 de l'article 31 amb la redacció següent:

«o) Gestió i liquidació dels cobraments i pagaments per garantia de potència.

p) Gestió i liquidació dels desviaments respecte a programa.

q) Coordinació amb tots els operadors i subjectes.»

Quaranta. El paràgraf d) de l'article 33 queda redactat de la manera següent:

«d) Informar de les característiques tècniques de la seva instal·lació i de les seves capacitats màximes, tant per a la gestió d'energia com per a la prestació de serveis d'ajustament.»

Quaranta-un. L'article 34 queda redactat de la manera següent:

«Article 34. *Intercanvis d'energia.*

1. Els subjectes del mercat de producció a què es refereix l'article 13 de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, poden establir lliurement intercanvis intracomunitaris i internacionals d'energia d'acord amb les condicions que estableixen

aquest Reial decret i les seves disposicions de desplegament.

2. Qualsevol productor, autoproduïdor, distribuïdor, consumidor o comercialitzador que tingui la seva seu fora d'Espanya pot sol·licitar al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç que autoritzi la seva participació com a agent extern al mercat d'electricitat.

3. Les autoritzacions als agents externs intracomunitaris les atorga en termes reglats el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, el qual pot denegar-les només si al país d'establiment de l'agent extern no es compleix la condició de reciprocitat, d'acord amb l'article 13.2 de la Llei 54/1997, del sector elèctric.

4. Una vegada obtinguda l'autorització del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, l'agent extern pot participar en el mercat de producció d'energia elèctrica sempre que s'inscrigui en el Registre administratiu corresponent i compleixi la normativa exigible.

5. Les importacions intracomunitàries es poden canalitzar a través de qualsevol de les modalitats de contractació que s'autoritzen en el desplegament de la Llei 54/1997, del sector elèctric.

6. El Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç ha de determinar els aspectes tècnics i econòmics de la integració dels intercanvis intracomunitaris i internacionals en el mercat de producció amb criteris no discriminatoris, objectius i transparents.

7. L'operador del sistema és el responsable de coordinar amb els operadors dels sistemes externs interconnectats la informació relativa a l'execució de programes d'intercanvis internacionals. En l'esmentada tasca ha d'actuar en coordinació amb l'operador del mercat quan el mecanisme de repartiment de la capacitat disponible així ho prevegi.

L'operador del sistema també és responsable de la mesura dels fluxos d'energia que es facin a través de les interconnexions internacionals.

8. En aplicació de l'article 10.2.a) de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, el Govern pot prohibir operacions d'exportació concretes, fins i tot intracomunitàries, que impliquin un risc cert per a la prestació del subministrament d'energia elèctrica.»

Quaranta-dos. L'article 35 queda redactat de la manera següent:

«Article 35. *Règim retributiu aplicable als intercanvis intracomunitaris i internacionals.*

1. El règim retributiu aplicable als cobraments i pagaments corresponents a l'energia intercanviada amb altres sistemes elèctrics ha de ser desplegat mitjançant una ordre ministerial, respectant els principis de competència, transparència i no-discriminació que han de regir el mercat de producció d'energia elèctrica.

2. Tot consumidor nacional, independentment de l'origen de l'energia rebuda, ha de pagar els costos per garantia de potència, costos de seguretat, proveïment i costos permanents en la quantia que s'hagi establert.

3. Les exportacions a països comunitaris no paguen costos per garantia de potència ni els costos de seguretat i proveïment ni els serveis d'ajustament, excepte els corresponents als desviaments en els quals puguin incórrer.

4. Els subjectes que facin operacions d'exportació d'energia elèctrica a països no comunitaris han d'abonar els costos del sistema i les pèrdues que proporcionalment els corresponguin.

5. Els pagaments i cobraments relatius a la garantia de potència s'han de fer segons especifiquen el present Reial decret i les normes de desplegament que es dictin a l'efecte.»

Quaranta-tres. La disposició addicional tercera queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional tercera.

A fi que l'operador del sistema pugui confirmar el compliment de les condicions que puguin eximir els generadors de l'obligació de presentar ofertes a l'operador del mercat diari de producció d'acord amb el que estableix l'article 34.2.f) de la Llei del sector elèctric, l'operador del sistema ha de ser informat per les empreses propietàries de les unitats de producció respecte als plans de manteniment de les esmentades unitats que impliquin una incapacitat total o parcial de generar energia, de l'inici i finalització dels treballs de manteniment i de l'ocurrència d'avaries en les esmentades unitats, així com de la durada prevista dels treballs de reparació i els terminis de recuperació de la capacitat de producció.

Les empreses productores han d'enviar mensualment a l'operador del sistema, i amb una previsió anual, els plans de manteniment de les seves unitats de generació, que tenen caràcter indicatiu i la finalitat dels quals és permetre la realització dels estudis necessaris de seguretat en la cobertura de la demanda.

Amb un termini d'anticipació suficient sobre la data d'inici dels treballs, en funció de la mida i importància de la unitat de generació per a l'operació del sistema, les corresponents empreses han de comunicar a l'operador del sistema la data d'inici dels esmentats treballs, que ha de tenir caràcter de compromís i que ha de ser confirmada per l'operador del sistema a l'operador del mercat diari de producció perquè sigui tingut en compte en el procés de cassació del mercat diari.

Així mateix, els productors en règim especial i els titulars dels contractes que, per les seves característiques, estiguin exclosos del sistema d'ofertes, han de comunicar a l'operador del sistema les condicions eximentes de l'obligació de presentació d'ofertes prou documentades, perquè aquest pugui confirmar-les a l'operador del mercat diari de producció.

Quan de la documentació rebuda l'operador del sistema pugui inferir algun problema per al normal funcionament del mercat de producció o per al nivell de garantia de proveïment, ho ha de posar en coneixement, simultàniament amb la confirmació, del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, de la Comissió Nacional d'Energia i de l'operador del mercat diari de producció.

El Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç pot establir les modalitats i condicions de les comunicacions anteriors i altres circumstàncies relatives a la confirmació que ha de fer l'operador del sistema.»

Article segon. *Modificació del Reial decret 1955/2000, d'1 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica.*

El Reial decret 1955/2000, d'1 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica, es modifica en els termes següents:

U. El quart paràgraf de l'apartat 1 de l'article 45 queda redactat de la manera següent:

«Quan la instal·lació d'extensió superi els límits de potència abans assenyalats, el sol·licitant ha de fer a càrrec seu la instal·lació d'extensió necessària, d'acord tant amb les condicions tècniques i de seguretat reglamentàries, com amb les establertes per l'empresa distribuïdora i aprovades per l'Administració competent. En aquests casos, les instal·lacions d'extensió han de ser cedides a l'empresa distribuïdora de la zona, sense que sigui procedent per part del distribuïdor el cobrament de la quota d'extensió que estableix l'article 47 d'aquest Reial decret.»

Dos. L'apartat 3 de l'article 45 queda redactat de la manera següent:

«3. Quan el subministrament se sol·liciti en sòl urbanitzable d'acord amb el que disposa la Llei 6/1998, el seu propietari o, si no n'hi ha, el sol·licitant, ha d'executar a càrrec seu, d'acord tant amb les condicions tècniques i de seguretat reglamentàries, com amb les establertes per l'empresa distribuïdora i aprovades per l'Administració competent, la infraestructura elèctrica necessària, incloent-hi la xarxa exterior d'alimentació i els reforços necessaris. En aquest cas, una vegada que el sòl urbanitzable ha assolit la categoria de sòl urbà amb condició de solar, no és procedent el cobrament pel distribuïdor de cap quantitat en concepte de drets d'extensió, llevat que la potència finalment sol·licitada superi la prevista en el procés urbanitzador i el distribuïdor hagi d'ampliar la infraestructura elèctrica executada.

Els reforços a què es refereix el paràgraf anterior queden limitats a la instal·lació a la qual es connecta la nova instal·lació.»

Tres. L'apartat 6 de l'article 45 queda redactat de la manera següent:

«6. Als efectes dels apartats anteriors, totes les instal·lacions destinades a més d'un consumidor tenen la consideració de xarxa de distribució, i han de ser cedides a l'empresa distribuïdora de la zona, la qual ha de respondre de la seguretat i qualitat del subministrament, i pot exigir del titular de la instal·lació la subscripció d'un conveni de rescabament enfront de tercers per una vigència màxima de cinc anys, i quedar aquesta infraestructura oberta a l'ús dels esmentats tercers.

Les empreses distribuïdores a les quals hagin estat cedides instal·lacions destinades a més d'un consumidor han d'informar la Direcció General de Política Energètica i Mines, amb caràcter anual i durant el primer trimestre de cada any, de les instal·lacions de distribució que han estat objecte de cessió i de les condicions d'aquesta.

Els referits convenis han de ser posats en coneixement de l'Administració competent, i s'han d'adjuntar a la documentació de la sol·licitud d'autorització administrativa de transmissió de la instal·lació.

Quan hi hagi diversos distribuïdors a la zona als quals puguin ser cedides les instal·lacions, l'Administració competent ha de determinar a quin dels esmentats distribuïdors han de ser cedides, amb caràcter previ a la seva execució, i seguint criteris de mínim cost.»

Quatre. El penúltim paràgraf de l'apartat 5 de l'article 47 queda redactat de la manera següent:

«En cas que la potència del centre de transformació instal·lat sigui superior a la sol·licitada, amb

la finalitat de subministrar energia a altres peticionaris, l'empresa distribuïdora ha d'abonar a la propietat de l'immoble en el qual recaigui la instal·lació en el moment de la posada en servei del centre de transformació la quantitat de 7,3 € per kW que excedeixi la potència sol·licitada. Això també és aplicable davant qualsevol ampliació de la potència instal·lada en el centre de transformació esmentat.»

Cinc. L'apartat 1 de l'article 49 queda redactat de la manera següent:

«1. En cas de rescissió del contracte de subministrament els drets de connexió de servei, tant d'extensió com d'accés, es mantenen vigents per a la instal·lació i/o subministrament per als quals van ser abonats durant un període de tres anys per a baixa tensió i de cinc anys per a alta tensió.»

Sis. L'últim paràgraf de l'apartat 2 de l'article 49 queda redactat de la manera següent:

«En el cas de disminució de potència, els drets de connexió de servei, tant d'extensió com d'accés, mantenen la seva vigència per un període de tres anys per a baixa tensió i de cinc anys per a alta tensió.»

Set. S'afegeix un nou paràgraf c) a l'apartat 1 de l'article 50, amb la redacció següent:

«c) Actuacions en els equips de mesura i control: la connexió i precintament dels equips, així com qualsevol actuació en aquests per part del distribuïdor derivades de decisions del consumidor.»

Vuit. S'afegeix un nou apartat 4 a l'article 50, amb la redacció següent:

«4. Els drets per actuacions als equips de mesura i control són inicialment els mateixos que els fixats per als drets de connexió.»

Nou. S'afegeix un nou paràgraf al final de l'apartat 1 de l'article 60, amb la redacció següent:

«El dret d'accés dels distribuïdors a les xarxes d'altres distribuïdors queda limitat als distribuïdors existents i als casos en què sigui necessari un augment de la capacitat d'interconnexió per tal d'atendre el creixement de la demanda de la seva zona d'acord amb el criteri del mínim cost per al sistema.»

Deu. Els apartats 3 i 4 de l'article 73 queden redactats de la manera següent:

«3. Les empreses que tinguin per objecte realitzar l'activitat de comercialització per acreditar la seva capacitat tècnica han de complir els requisits exigits als subjectes compradors al mercat de producció d'energia elèctrica d'acord amb els procediments d'operació tècnica i, si s'escau, les regles de funcionament i liquidació del mercat de producció.

4. Per acreditar la capacitat econòmica, les empreses que vulguin exercir l'activitat de comercialització han de disposar d'un capital social desemborsat mínim de 500.000 euros i han d'haver presentat davant l'operador del mercat i l'operador del sistema les garanties que siguin exigibles per adquirir energia al mercat de producció d'electricitat, que s'estableixen en les corresponents regles de funcionament i liquidació del mercat i procediments d'operació tècnica respectivament.»

Onze. L'apartat 2 de l'article 92 queda redactat de la manera següent:

«2. L'empresa distribuïdora ha de controlar que la potència realment demandada pel consumidor no superi la contractada. El control de la potència s'ha de fer mitjançant interruptors de control de potència, màximetres o altres aparells de tall automàtic. El control de la potència pot ser incorporat a l'equip de mesura necessari per a la liquidació de l'energia.»

Dotze. L'apartat 2 de l'article 93 queda redactat de la manera següent:

«2. Els equips de mesura d'energia elèctrica poden ser instal·lats per compte del consumidor o ser llogats a les empreses distribuïdores, sempre que aquests disposin d'aprovació de model o, si s'escau, pertanyin a un tipus autoritzat i hagin estat verificats segons la seva normativa aplicable.

En el cas dels consumidors de baixa tensió, les empreses distribuïdores estan obligades a posar a la seva disposició equips de mesura i elements de control de potència per llogar.

Els limitadors de corrent o interruptors de control de potència (ICP) s'han de col·locar al local o habitatge tan a prop com sigui possible del punt d'entrada de la derivació individual.

Si per alguna circumstància s'han d'instal·lar a la centralització de comptadors, els interruptors de control de potència han de ser de reconexió automàtica o s'han de poder reconnectar des del domicili del contracte.

En els casos en què l'equip de control de potència es col·loqui amb posterioritat a l'inici del subministrament, aquest s'ha d'instal·lar preferentment del tipus d'ICP de reconexió automàtica. En cas que el client opti per llogar l'equip a l'empresa distribuïdora, el preu de lloguer ha d'incloure els costos associats a la instal·lació; tot això sense perjudici del dret de cobrament, per part de l'empresa distribuïdora, dels drets de connexió que corresponguin en concepte de verificació i precintament de l'esmentat equip de control de potència i l'obligació del consumidor de disposar de les instal·lacions adequades per col·locar els equips de mesura i control.

En els casos en què l'equip de control de potència es col·loqui amb posterioritat a l'inici del subministrament, el distribuïdor ha de comunicar al client l'obligació d'instal·lar-lo segons els terminis establerts. Transcorregudes dues notificacions sense que el consumidor hagi expressat la seva voluntat d'instal·lar pel seu compte l'ICP, el distribuïdor ha d'instal·lar-lo, i facturar en aquest cas, a més dels drets de connexió vigents, el preu establert per reglament per al lloguer de l'equip de control de potència.

En els casos en què el distribuïdor es vegi impossibilitat per instal·lar l'equip de control de potència, pot suspendre el subministrament, d'acord amb el procediment que estableix l'article 85 d'aquest Reial decret relatiu a la suspensió del subministrament a tarifa per impagament.»

Tretze. S'afegeix un nou apartat 4 a l'article 93, amb la redacció següent:

«4. Els distribuïdors han d'exigir que els subministraments de baixa tensió connectats a les seves xarxes de distribució corresponguin a potències normalitzades. A aquests efectes, la Direcció General de Política Energètica i Mines ha d'establir en el termini de tres mesos la taula de potències normalitzades per a tots els subministraments en baixa tensió.

En els casos en què sigui necessari normalitzar les potències amb posterioritat a l'inici del subministrament, aquesta normalització s'ha de produir simultàniament a la instal·lació dels equips de control de potència.

Si el consumidor opta per acollir-se a una potència normalitzada superior a la prèviament contractada, les empreses distribuïdores han de verificar les instal·lacions, i s'han d'autoritzar a cobrar, per aquest concepte, els drets de verificació vigents. Si efectuada aquesta verificació es comprova que les instal·lacions no compleixen les condicions tècniques i de seguretat reglamentàries, l'empresa distribuïdora ha d'exigir l'adaptació de les instal·lacions i la presentació del corresponent butlletí de l'instal·lador.»

Catorze. L'apartat 2 de l'article 96 queda redactat de la manera següent:

«2. En el cas que es comprovi un funcionament incorrecte, s'ha de fer una refacturació complementària.

Si s'han facturat quantitats inferiors a les degudes, la diferència als efectes de pagament pot ser prorratejada en tantes factures mensuals com mesos van transcórrer en l'error, sense que pugui excedir l'ajornament ni el període a rectificar d'un any.

Si s'han facturat quantitats superiors a les degudes, s'han de retornar totes les quantitats indegudament facturades a la primera facturació següent, sense que es pugui produir fraccionament dels imports a retornar. En aquest cas, s'ha d'aplicar a les quantitats avançades l'interès legal dels diners vigent en el moment de la refacturació.

En cas que l'error sigui de tipus administratiu, els cobraments o les devolucions tenen el mateix tractament que l'assenyalat anteriorment».

Quinze. S'hi afegeix una nova disposició addicional, amb la redacció següent:

«Disposició addicional dotzena. *Procediment d'autorització de petites instal·lacions de generació o d'instal·lacions de generació connectades a xarxes de distribució.*

Les administracions competents per autoritzar instal·lacions de producció han de garantir que els procediments d'autorització de petites instal·lacions de generació de menys de 50 MW o d'instal·lacions de generació connectades a les xarxes de distribució tinguin en compte la seva mida limitada i possible impacte.»

Setze. S'afegeix un nou capítol III al títol VI, i s'hi inclouen dos nous articles 110 bis i 110 ter, amb la redacció següent:

«CAPÍTOL III

Mesures de protecció al consumidor

Article 110 bis. *Informació al consumidor sobre l'origen de l'electricitat consumida i el seu impacte sobre el medi ambient.*

Tota empresa que subministri electricitat a clients finals ha d'indicar en les seves factures, o juntament a aquestes, i en la documentació promocional posada a disposició dels clients finals, el següent:

- la contribució de cada font energètica a la mescla global de combustibles durant l'any anterior;
- la referència a les fonts en les quals estigui publicada la informació sobre l'impacte al medi

ambient, almenys quant a les emissions de CO₂ i els residus radioactius, derivats de l'electricitat produïda per la mescla global de combustibles durant l'any anterior.

Per a això ha de ponderar adequadament l'origen tecnològic global de l'electricitat subministrada, diferenciant la provinent de contractes bilaterals físics, importacions i l'adquirida en mercats organitzats de producció d'energia elèctrica amb lliurament físic d'energia.

En cas que l'empresa que subministra electricitat obtingui aquesta electricitat a través de mercats organitzats de producció amb lliurament físic d'energia o importada d'una empresa situada fora de la Unió Europea, aquesta empresa subministradora pot utilitzar xifres acumulades facilitades per l'operador del sistema en el transcurs de l'any anterior. A aquests efectes, l'operador del sistema ha de publicar les esmentades xifres acumulades durant el primer trimestre de l'any següent al qual es refereix la informació.

Article 110 ter. *Requisits mínims dels contractes subscrits amb clients domèstics.*

Els contractes d'accés a les xarxes subscrits per empreses distribuïdores i els contractes de subministrament subscrits per empreses subministradores d'electricitat, quan els esmentats contractes siguin subscrits amb clients domèstics han de complir els requisits mínims següents:

a) Els contractes han de tenir clarament especificades les dades següents:

la identitat i la direcció de l'empresa distribuïdora o subministradora;

la durada del contracte, les condicions per renovar-lo i les causes de rescissió i resolució dels contractes, així com el procediment per fer-ne una o les altres;

el procediment de resolució de conflictes establert pel subministrador i organismes o tribunals als quals correspon dirimir sobre la seva resolució;

el codi unificat de punt de subministrament, número de pòlissa del contracte d'accés o de subministrament i potències contractades;

la informació sobre preus i tarifes aplicables i, si s'escau, disposició oficial on es fixin. Aquesta informació ha d'estar permanentment actualitzada a través de la facturació;

el nivell de qualitat mínim exigible en els termes que estableixen aquest Reial decret i les repercussions en la facturació que corresponguin en cas d'incompliments;

els terminis per a la connexió inicial que estableix aquest Reial decret;

altres serveis prestats, inclosos, si s'escau, els serveis de manteniment que es proposin, d'acord amb la normativa vigent;

b) Les condicions incloses en els contractes s'han d'adequar al que estableix la normativa vigent en matèria de contractes amb els consumidors i s'han de comunicar abans d'establir-los o subscriure'ls, bé es faci directament o a través de tercers.

c) En contractes subscrits al mercat lliure s'ha d'incloure a més, sense perjudici del que estableix la normativa general sobre contractació, el següent:

1r Les possibles penalitzacions en cas de rescissió anticipada del contracte de durada determinada per voluntat del consumidor.

2n Diferenciació entre els preus i condicions del contracte i el seu termini de vigència i els de caràcter promocional.

d) Els consumidors han de ser degudament avisats de qualsevol intenció de modificar les condicions del contracte i informats del seu dret a resoldre el contracte sense cap penalització quan rebien l'avis.»

Disset. S'afegeix al final de l'article 124 un text amb la redacció següent:

«Per a les instal·lacions de producció en règim ordinari, el sol·licitant, abans de començar el procediment d'avaluació d'impacte ambiental, ha de presentar davant la Direcció General de Política Energètica i Mines un resguard de la Caixa General de Dipòsits d'haver presentat un aval per una quantia del 2% del pressupost de la instal·lació. La presentació d'aquest resguard és requisit imprescindible per iniciar els tràmits d'avaluació d'impacte ambiental.

L'aval s'ha de cancel·lar quan el peticionari obtingui l'autorització administrativa de la instal·lació. Si, al llarg del procediment, el sol·licitant desisteix voluntàriament de la tramitació administrativa de la instal·lació o no respon als requeriments d'informació de l'Administració en el termini de tres mesos, s'ha d'executar l'aval.

Les instal·lacions de producció en règim ordinari que a la data d'entrada en vigor de la present norma no tinguin la declaració d'impacte ambiental preceptiva han de presentar el resguard davant la Direcció General de Política Energètica i Mines en un termini màxim de tres mesos a comptar de la data de l'esmentada entrada en vigor. Transcorregut l'esmentat termini sense que el sol·licitant hagi presentat el resguard s'ha d'iniciar el procediment de cancel·lació de la sol·licitud.»

Divuit. S'hi afegeix un nou article 59 (bis), amb la redacció següent:

«Article 59 (bis). *Avals per tramitar la sol·licitud d'accés a la xarxa de transport de noves instal·lacions de producció en règim especial.*

Per a les noves instal·lacions de producció en règim especial, el sol·licitant, abans de realitzar la sol·licitud d'accés a la xarxa de transport, ha de presentar davant la Direcció General de Política Energètica i Mines el resguard de la Caixa General de Dipòsits d'haver presentat un aval per una quantia del 2% del pressupost de la instal·lació. La presentació d'aquest resguard és requisit imprescindible per iniciar els procediments d'accés i connexió a la xarxa de transport per part de l'operador del sistema.

L'aval s'ha de cancel·lar quan el peticionari obtingui l'autorització administrativa de la instal·lació. Si, al llarg del procediment, el sol·licitant desisteix voluntàriament de la tramitació administrativa de la instal·lació o no respon als requeriments de l'Administració d'informació o actuació realitzats en el termini de tres mesos, s'ha d'executar l'aval.

Les instal·lacions de producció en règim especial que a la data d'entrada en vigor de la present norma no hagin obtingut la corresponent autorització d'accés i connexió han de presentar l'esmentat resguard davant la Direcció General de Política Energètica i Mines en un termini màxim de tres mesos a comptar de la data de l'esmentada entrada en vigor. Transcorregut aquest termini sense que el sol·licitant hagi presentat el resguard s'ha d'iniciar el procediment de cancel·lació de la sol·licitud.»

Article tercer. *Modificació del Reial decret 1164/2001, de 26 d'octubre, pel qual s'estableixen tarifes d'accés a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica.*

El Reial decret 1164/2001, de 26 d'octubre, pel qual s'estableixen tarifes d'accés a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica, es modifica en els termes següents:

U. El primer paràgraf de l'apartat 1 de l'article 5 queda redactat de la manera següent:

«1. Condicions per a la lectura i facturació de les tarifes d'accés. La lectura i, si s'escau, instal·lació dels equips de mesura per facturar les tarifes d'accés, així com l'energia que s'hagi de liquidar al mercat, és responsabilitat dels distribuïdors. El termini per precintat els equips de mesura és de quinze dies a comptar de la data en què, directament o indirectament, el consumidor comuniqui a l'empresa distribuïdora que s'ha instal·lat l'equip o, si s'escau, que opta per llogar-lo a l'empresa distribuïdora, i sempre que prèviament s'hagi concedit l'accés d'acord amb l'apartat 3 del present article. En aquests casos l'empresa distribuïdora ha de presentar durant l'esmentat termini el contracte d'accés al sol·licitant perquè el signi.»

Dos. S'afegeix un paràgraf al final de l'apartat 1 de la disposició final primera, amb la redacció següent:

«1. Es faculta el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç perquè pugui modificar tant els mesos que constitueixen les temporades elèctriques com els horaris concrets a aplicar en cada període tarifari i zones que preveu l'article 8 del present Reial decret, tenint en compte l'evolució de la corba de la demanda. Així mateix, es faculta el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç perquè pugui modificar el terme de facturació d'energia reactiva que preveu l'apartat 3 de l'article 9 del present Reial decret, així com el complement per energia reactiva que preveu l'apartat 7.2 del punt setè de l'annex I de l'Ordre de 12 de gener de 1995, per la qual s'estableixen les tarifes elèctriques.»

Tres. Els paràgrafs 1 i 2 de l'article 7 queden redactats de la manera següent:

«1. Tarifa 2.0A: tarifa simple per a baixa tensió. És aplicable a qualsevol subministrament en baixa tensió, amb potència contractada no superior a 15 kW.

A aquesta tarifa només li és aplicable la facturació d'energia reactiva si es mesurés un consum d'energia reactiva durant el període de facturació superior al 50 per 100 de l'energia activa consumida durant aquest, en les condicions que fixa l'article 9.3.

Els subministraments acollits a aquesta tarifa poden optar per la modalitat de tarifa d'accés nocturna (2.0NA). En aquesta modalitat s'apliquen preus diferenciats per a l'energia consumida en les hores diürnes (punta-pla) de la consumida en les hores nocturnes (vall). La potència facturada és la corresponent a les hores diürnes. El límit de la potència en les hores nocturnes és l'admissible tècnicament en la instal·lació i a més, els qui s'acullin a aquesta tarifa han de comunicar a l'empresa distribuïdora les potències màximes de demanda en hores nocturnes i diürnes.

2. Tarifa 3.0A: tarifa general per a baixa tensió. És aplicable a qualsevol subministrament de baixa tensió amb potència contractada superior a 15 kW.

A aquesta tarifa li és aplicable la facturació per energia reactiva en les condicions que fixa l'article 9.3.»

Quatre. L'article 9.1.2.a)1 queda redactat de la manera següent:

«1. Tarifa 2.0A: el control de la potència demandada s'ha de fer mitjançant la instal·lació de l'interruptor de control de potència (ICP) tarat a l'ampèratge corresponent a la potència contractada. En la modalitat de 2 períodes, tarifa nocturna, el control mitjançant ICP s'ha de fer per a la potència contractada en el període diürn (punta-pla).

Alternativament, en els casos en què, per les característiques del subministrament, aquest no pugui ser interromput, el consumidor pot optar que la determinació de la potència que serveixi de base per a la facturació es faci per màximetre. En aquests casos la potència contractada no pot ser inferior a la potència que, si s'escau, figuri en el Butlletí d'Instal·lador per als equips que no puguin ser interromputs. En tots els casos, els màximetres han de tenir un període d'integració de 15 minuts.»

Cinc. L'article 9.1.2.b)1 queda redactat de la manera següent:

«1. Tarifa 2.0A: la potència a facturar en cada període tarifari és la potència contractada, en el cas en el qual el control de potència es realitzi amb un interruptor de control de potència, o segons la fórmula que s'estableix en el punt 1.2.b.2 del present article, si l'esmentat control de potència es realitza per mitjà de màximetre. Per als subministraments acollits a aquesta tarifa que optin per la modalitat de tarifa d'accés nocturna (2.0NA) la potència a facturar ha de ser la corresponent a les hores diürnes.»

Sis. El cinquè paràgraf del punt 3 de l'apartat 1.3 de l'article 9 queda redactat de la manera següent:

«Les empreses distribuïdores han de presentar davant la Direcció General de Política Energètica i Mines una relació de les inversions fetes durant l'any anterior desagregades per tipus d'elements i per tipus de zones portades a terme per complir els requisits de control de tensió. La remissió de les inversions realitzades durant l'any anterior s'ha de fer anualment durant el primer trimestre de l'any següent a què es refereixen les inversions.»

Set. El segon paràgraf de l'apartat 2 de l'article 4 queda redactat de la manera següent:

«En el cas en què el consumidor qualificat opti per contractar la tarifa d'accés a les xarxes a través d'un comercialitzador, el consumidor queda eximit del pagament de la tarifa d'accés sempre que demostrï estar al corrent de pagament amb el comercialitzador.»

Article quart. *Modificació del Reial decret 1435/2002, de 27 de desembre, pel qual es regulen les condicions bàsiques dels contractes d'adquisició d'energia i d'accés a les xarxes de baixa tensió.*

El Reial decret 1435/2002, de 27 de desembre, pel qual es regulen les condicions bàsiques dels contractes d'adquisició d'energia i d'accés a les xarxes de baixa tensió, es modifica en els següents termes:

U. L'apartat 3 de l'article 3 queda redactat de la manera següent:

«3. En el cas en què el consumidor opti per contractar l'energia i l'accés a les xarxes a través d'un comercialitzador que actua com a substituït del consumidor, el comercialitzador ha de disposar de poder suficient atorgat pel consumidor a favor del comercialitzador. En aquest cas la posició del comer-

cialitzador en el contracte d'accés subscrit amb el distribuïdor és a tots els efectes la del consumidor corresponent.

En qualsevol cas, el distribuïdor ha de mantenir amb el consumidor totes les obligacions relatives al contracte d'accés i en cas de rescissió del contracte entre el comercialitzador i el consumidor, aquest ha de ser el titular del dipòsit de garantia, així com de qualsevol altre dret associat a la instal·lació, sense que pugui ser exigible, per part del distribuïdor, cap actualització amb motiu de la renovació contractual.»

Dos. S'afegeix un nou apartat 5 a l'article 3, amb la redacció següent:

«5. Els comercialitzadors en les seves factures als consumidors necessàriament han de fer constar el codi unificat de punt de subministrament, el número de pòlissa de contracte d'accés, la tarifa d'accés a què estigui acollit el subministrament, les dades necessàries per calcular l'esmentada tarifa d'accés i la data de finalització del contracte.»

Tres. S'afegeix un nou apartat 5 a l'article 4, amb la redacció següent:

«5. Amb caràcter general, els contractes de subministrament d'energia en baixa tensió subscrits entre els comercialitzadors i consumidors tenen una durada màxima d'un any, i es poden prorrogar tàcitament per períodes de la mateixa durada. Les prorrogues d'aquests contractes poden ser rescindides pel consumidor amb un preavís de quinze dies d'antelació, sense que sigui procedent cap càrrec en concepte de penalització per rescissió de contracte.

En el cas en què, a causa del consumidor, es rescindeixi un contracte abans d'iniciada la primera prorroga, les penalitzacions màximes per rescissió de contracte, quan aquesta causi danys al subministrador, no poden excedir el 5% del preu del contracte per l'energia estimada pendent de subministrament. A aquest efecte, s'ha d'utilitzar el mètode d'estimació de mesures vigent per al canvi de subministrador.

El Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, amb l'informe previ de la Comissió Nacional d'Energia, pot aprovar contractes tipus de subministrament d'energia en baixa tensió de durada superior a un any, i establir les condicions, i, si s'escau, penalitzacions màximes que poden establir els comercialitzadors en cas de rescissió dels contractes.»

Quatre. S'afegeix un nou apartat 6 a l'article 4, amb la redacció següent:

«6. En un procés de canvi de subministrador, els consumidors i els comercialitzadors poden sol·licitar que es realitzi una anul·lació, mentre no s'hagi activat el canvi o s'hagin començat les actuacions en camp si són necessàries. Si amb posterioritat a aquests fets es produeix una sol·licitud d'anul·lació del canvi, s'entén com una reposició, i és per compte del comercialitzador tant el cost de reposició, com el de l'energia i de la tarifa d'accés, fins que es produeixi l'activació a la situació anterior al canvi. Tot això sense perjudici de les clàusules que preveu el contracte entre el comercialitzador i el consumidor.»

Cinc. L'article 7 queda redactat de la manera següent:

«1. Les empreses distribuïdores han de disposar d'una base de dades referides a tots els punts de subministrament connectats a les seves xarxes i a

les xarxes de transport de la seva zona, permanentment actualitzada, en la qual constin com a mínim les dades següents:

- a) Codi universal de punt de subministrament.
- b) Empresa distribuïdora.
- c) Ubicació del punt de subministrament.
- d) Població del punt de subministrament.
- e) Província del punt de subministrament.
- f) Data d'alta del subministrament.
- g) Tarifa en vigor de subministrament o d'accés.
- h) Tensió de subministrament.
- i) Potència màxima autoritzada per butlletí d'instal·lador autoritzat.
- j) Potència màxima autoritzada per acta d'autorització de posada en marxa.
- k) Tipus de punt de mitjana.
- l) Disponibilitat d'interruptor de control de potència.
- m) Tipus de perfil de consum.
- n) Drets d'extensió reconeguts.
- ñ) Dret d'accessos reconeguts.
- o) Propietat de l'equip de mesura.
- p) Propietat d'interruptor de control de potència.
- q) Potències contractades en cada període.
- r) Data de l'últim moviment de contractació a efectes tarifaris.
- s) Data de l'últim canvi de comercialitzador.
- t) Data límit dels drets reconeguts d'extensió.
- u) Consum dels dos últims anys naturals (per períodes de discriminació horària i mesos).
- v) Data de l'última lectura.

Les empreses distribuïdores s'han de dotar dels sistemes informàtics necessaris que permetin consultar dades del registre de punts de subministrament i fer la recepció i validació informàtica de sol·licituds i comunicacions amb els consumidors i els comercialitzadors d'energia elèctrica.

2. Els consumidors tenen dret d'accés a les seves dades que conté aquest registre de manera gratuïta. Igualment els comercialitzadors poden accedir gratuïtament a les dades que conté l'esmentat registre. No obstant el que s'ha assenyalat, els consumidors poden manifestar per escrit als distribuïdors la seva voluntat que les seves dades no siguin accessibles als comercialitzadors.

3. Els distribuïdors de més de 10.000 clients han de disposar de sistemes d'accés telemàtics a les bases de dades a les quals es refereix el present article abans que transcorrin tres mesos des de l'entrada en vigor del present Reial decret.»

Sis. S'hi afegeix un nou article 10, amb la redacció següent:

«Article 10. *Preus de les actuacions.*

Els preus a repercutir pels distribuïdors als comercialitzadors per les actuacions d'anul·lació de contractes, reposició de contractes i canvi de comercialitzadora a què fa referència el present Reial decret són els que figuren en el quadre següent:

1. Preu de les actuacions relatives al canvi de subministrador:

Tipus d'actuació:

Anul·lacions abans d'activació nou contracte: 3 euros.

Reposició abans de la 1a factura: 15 euros.

Reposició després de la 1a factura: 30 euros.

2. Aquests preus els ha d'actualitzar el Govern amb caràcter anual o quan les circumstàncies així ho aconsellin. A aquests efectes, els distribuïdors han de presentar abans del mes de novembre de cada any els ingressos i les despeses detallats per tipus d'actuació, des de l'1 d'octubre de l'any anterior fins al 30 de setembre de l'any corresponent, a la Direcció General de Política Energètica i Mines, el qual ho ha de remetre per a informe a la Comissió Nacional d'Energia amb caràcter previ a l'esmentada actualització.»

Set. S'hi afegeix una disposició addicional quarta, amb la redacció següent:

«Disposició addicional quarta. *Procediments de canvi de modalitat de contracte en alta tensió.*

La Direcció General de Política Energètica i Mines, a proposta de la Comissió Nacional d'Energia, ha de desenvolupar els procediments de passar de contracte a tarifa de subministrament a contracte de tarifa d'accés, canvi de comercialitzador, així com qualsevol altre procediment que afecti els processos de gestió i administració dels contractes d'adquisició d'energia i accés a xarxes en alta tensió relatius a les relacions entre els consumidors, distribuïdors i comercialitzadors.»

Vuit. S'hi afegeix una disposició addicional cinquena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional cinquena. *Indicadors de qualitat de l'atenció al consumidor.*

Es consideren indicadors de qualitat de l'atenció al consumidor als efectes que preveu l'article 103.2 del Reial decret 1955/2000, d'1 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica, a més dels previstos en l'esmentat article, els següents:

a) Informar els consumidors i comercialitzadors de les dades que defineix l'article 7 del Reial decret 1435/2002, de 27 de desembre.

b) Respondre a les sol·licituds d'accés dels consumidors i comercialitzadors en els terminis que assenyalava el Reial decret 1435/2002, de 27 de desembre.

c) Complir els terminis que assenyalava l'article 6 del Reial decret 1435/2002, de 27 de desembre.»

Article cinquè. *Modificació del Reial decret 2018/1997, de 26 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de punts de mesura dels consums i trànsits d'energia elèctrica.*

Es modifica el paràgraf a. de l'apartat 2 de l'article 9 del Reial decret 2018/1997, de 26 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de punts de mesura dels consums i trànsits d'energia elèctrica, que queda redactat de la manera següent:

«a. El responsable d'un equip de mesura ho és de la instal·lació de mesura i del manteniment i operació, i a més és responsable que l'equip i la instal·lació de mesura compleixin tots els requisits legals establerts. Això sense perjudici que pugui contractar els diferents serveis dels quals és responsable, i pot fins i tot disposar d'equips llogats. La responsabilitat inclou tots els costos inherents als esmentats equips i instal·lació de mesura, excepte per als punts frontera de clients que adquireixin la seva energia al mercat, als quals és aplicable el que preveuen els articles 3.7.1 i 26.a) del present Reial decret respecte

al cost de lectura i comunicacions. La connexió dels equips de mesura i el precintament de la caixa de borns sempre l'ha de fer el distribuïdor, el qual ha de llogar els esmentats equips als clients amb punts de mesura tipus 3, 4 o 5, al preu legalment establert, si així ho vol, i informar-lo que pot, així mateix, llogar-lo a tercers, o bé adquirir-lo en propietat.»

Article sisè. *Modificació del Reial decret 436/2004, de 12 de març, pel qual s'estableix la metodologia per a l'actualització i sistematització del règim jurídic i econòmic de l'activitat de producció d'energia elèctrica en règim especial.*

El Reial decret 436/2004, de 12 de març, pel qual s'estableix la metodologia per a l'actualització i sistematització del règim jurídic i econòmic de l'activitat de producció d'energia elèctrica en règim especial, es modifica en els termes següents:

U. S'afegeix un paràgraf a l'apartat 1.c) de l'article 12, amb la redacció següent:

«Quan la instal·lació lliuri la seva energia en baixa tensió, l'esmentat certificat el pot emetre el distribuïdor corresponent.»

Dos. S'afegeix un paràgraf a l'apartat 1 de l'article 15, amb la redacció següent:

«En qualsevol cas, a partir de l'esmentat primer dia són aplicables, si s'escau, els complements, i costos per desviaments previstos en l'esmentat règim econòmic. Així mateix, quan l'opció de venda elegida sigui la de l'article 22.1.b), i el primer dia del mes següent a la data de posada en marxa no s'hagi obtingut encara la condició de subjecte del mercat de producció, s'ha d'aplicar des de l'esmentat primer dia, i fins que s'accedeixi al mercat, la retribució resultant de l'article 22.1.a), amb els seus complements i costos per desviaments associats.»

Tres. El primer paràgraf de l'apartat 2 de l'article 15 queda redactat de la manera següent:

«2. Sense perjudici del que preveu l'apartat anterior, l'energia elèctrica que pugui haver-se abocat a la xarxa com a conseqüència d'un funcionament en proves previ a l'acta de posada en marxa definitiva, i l'abocada després de la concessió de l'esmentada acta, fins al primer dia del mes següent, és retribuïda al 50 per cent de la tarifa elèctrica mitjana o de referència de cada any, definida a l'article 2 del Reial decret 1432/2002, de 27 de desembre, i publicada en el Reial decret pel qual s'estableix la tarifa elèctrica.»

Quatre. Els apartats 2, 4 i 5 de l'article 28 queden redactats de la manera següent:

«2. L'agent venedor pot ser agent del mercat en el qual hagi de negociar l'energia del seu representat, per a la qual cosa ha de complir els requisits i procediments establerts per fer-ho.

Si el subjecte al qual representa és agent del mercat diari de producció no és necessari que l'agent venedor s'acrediti com a tal.

4. Els operadors dominants del sector elèctric, determinats per la Comissió Nacional de l'Energia, així com les persones jurídiques participades per algun d'ells, només poden actuar com a agents venedors en representació de les instal·lacions de producció en règim especial de les quals tinguin una participació directa o indirecta superior al 50 per cent. Aquesta limitació ha de ser aplicada, igualment, als contractes d'adquisició d'energia signats

entre els comercialitzadors de l'operador dominant i les seves instal·lacions de règim especial. S'entén que una empresa està participada per una altra quan es compleixin els criteris que estableix l'article 185 de la Llei de societats anònimes.

5. Els titulars d'instal·lacions de producció en règim ordinari que no pertanyin als operadors dominants, així com les persones jurídiques participades per algun d'ells, o terceres societats que exerceixin la representació d'instal·lacions de producció, poden actuar com a agents venedors en representació d'instal·lacions de producció en règim especial, amb l'adequada separació d'activitats per compte propi i per compte d'altri, i fins a un límit màxim del 5 per cent de quota conjunta de participació del grup de societats en l'oferta del mercat de producció. Aquestes característiques i limitació han de ser aplicades, igualment, als contractes d'adquisició d'energia signats entre els comercialitzadors no pertanyents als operadors dominants i les instal·lacions de règim especial. S'entén que una empresa està participada per una altra quan es compleixin els criteris que estableix l'article 185 de la Llei de societats anònimes.»

Cinc. S'afegeixen els apartats 6 i 7 a l'article 28, amb la redacció següent:

«6. La Comissió Nacional d'Energia és responsable d'incoar els corresponents procediments sancionadors en cas d'incompliment del que preveuen els apartats anteriors.

7. S'estableix l'obligació per a totes les instal·lacions del règim especial amb potència superior a 10 MW d'estar associades a un centre de control, que ha d'actuar com a interlocutor de l'operador del sistema, i transmetre les instruccions als diferents propietaris de les esmentades instal·lacions o els seus representants, per tal de garantir en tot moment la fiabilitat del sistema elèctric.»

Sis. L'apartat 2 de l'article 41 queda redactat de la manera següent:

«2. Les cogeneracions amb potència elèctrica instal·lada superior a 50 MW, incloses les que estaven acollides al Reial decret 2366/1994, de 9 de desembre, així com aquelles a les quals es refereix la disposició addicional segona, estan obligades a negociar lliurement al mercat la seva producció o excedents.

Per a aquelles d'aquestes cogeneracions que utilitzin com a combustible el gas natural, sempre que aquest suposi almenys el 95 per cent de l'energia primària utilitzada, mesurada pel poder calorífic inferior, i sempre que compleixin els requisits que determina l'annex I, el Govern, amb la consulta prèvia amb les comunitats autònomes, pot determinar el dret a percebre una prima complementària referida a un percentatge de la tarifa elèctrica mitjana o de referència de cada any que defineix l'article 2 del Reial decret 1432/2002, de 27 de desembre, i publicada en el Reial decret pel qual s'estableix la tarifa elèctrica, així com la durada màxima d'aquesta.»

Article setè. *Modificació del Reial decret 2392/2004, de 30 de desembre, pel qual s'estableix la tarifa elèctrica per a 2005.*

Es modifica la disposició addicional dotzena del Reial decret 2392/2004, de 30 de desembre, pel qual s'estableix la tarifa elèctrica per a 2005, que queda redactat de la manera següent:

«Tot canvi de potència contractada que derivi únicament d'un procés de normalització de tensió

de 220V a 230V, d'acord amb el Reglament electro-tècnic per a baixa tensió aprovat pel Reial decret 842/2002, de 2 d'agost, sempre que no suposi una modificació de la intensitat, no dona lloc a cap càrrec en concepte de quota d'accés, actualització del dipòsit de garantia ni a la presentació d'un nou butlletí d'instal·lador. En aquests casos, els termes de potència de les tarifes d'accés a les xarxes i de les tarifes de subministrament s'han de multiplicar pel factor 0,956522.»

Article vuitè. *Modificacions a l'Ordre de 12 de gener de 1995, per la qual s'estableixen les tarifes elèctriques.*

S'aproven les modificacions a l'Ordre de 12 de gener de 1995, per la qual s'estableixen les tarifes elèctriques, en els termes que estableix l'annex I al present Reial decret.

Article novè. *Aprovació de modificacions a l'Ordre de 17 de desembre de 1998.*

S'aproven les modificacions a l'Ordre de 17 de desembre de 1998, per la qual es modifica la de 29 de desembre de 1997, que desplega alguns aspectes del Reial decret 2019/1997, de 26 de desembre, pel qual s'organitza i regula el mercat de producció d'energia elèctrica, en els termes que estableix l'annex II al present Reial decret.

Article desè. *Instal·lació d'elements de control de potència.*

1. Tots els subministraments a consumidors, amb independència que exerceixin o no la seva condició de qualificats, han d'instal·lar elements de control de potència i els esmentats elements han de quedar instal·lats abans de l'1 de gener de 2010.

No obstant el que assenyala el paràgraf anterior, per als subministraments acollits a les tarifes 1.0, 2.0 i 2.0N i a les tarifes d'accés 2.0A i 2.0.NA que pretenguin modificar la seva potència contractada, és requisit obligatori amb caràcter previ a l'esmentada modificació la instal·lació de l'element de control de potència corresponent a la nova potència contractada.

Quan els subministraments acollits a les tarifes 1.0, 2.0 i 2.0N no modifiquin la seva potència contractada, el compliment d'aquesta obligació no ha d'impedir ni endarrerir el seu pas a la modalitat d'adquisició d'energia al mercat liberalitzat.

2. Les empreses distribuïdores han de presentar, davant les administracions autonòmiques, abans de tres mesos des de l'entrada en vigor del present Reial decret, plans d'instal·lació d'elements de control de potència perquè els aprovin, en els quals s'han d'establir:

a) Els criteris per a la instal·lació dels esmentats elements, sense que pugui haver-hi cap discriminació entre consumidors basada en el fet que optin o no per exercir la seva condició de qualificats.

b) El nombre d'equips a instal·lar anualment que, com a mínim, és per a cada empresa distribuïdora d'un 20 per cent del total a instal·lar que li correspongui.

c) El procediment perquè els distribuïdors comuniquin als consumidors l'obligació que aquests tenen d'instal·lar els equips i de les opcions de què disposen.

Una vegada les administracions autonòmiques hagin aprovat els plans esmentats, els han de remetre a la Direcció General de Política Energètica i Mines i a la Comissió Nacional d'Energia perquè en tinguin coneixement. El compliment d'aquests plans té caràcter vinculant i l'empresa distribuïdora no es pot desviar d'aquest caràcter

quan un client decideixi exercir el seu dret com a consumidor qualificat.

3. Els apartats 1 i 2 del present article són aplicables als efectes del que preveu l'apartat 1.2 de l'article 9 del Reial decret 1164/2001, de 26 d'octubre, pel qual s'estableixen tarifes d'accés a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica, en relació amb el control i mesurament de la potència demandada per als consumidors acollits a les tarifes 2.0A o 2.0.NA.

Article onzè. *Modificació del Reglament pel qual es regulen les obligacions de facturació, i es modifica el Reglament de l'impost sobre el valor afegit aprovat mitjançant el Reial decret 1496/2003, de 28 de novembre.*

Es modifica la disposició addicional tercera del Reglament pel qual es regulen les obligacions de facturació, i es modifica el Reglament de l'impost sobre el valor afegit, aprovat mitjançant el Reial decret 1496/2003, de 28 de novembre, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional tercera.

Els lliuraments d'energia elèctrica associats al mercat de producció d'energia elèctrica a què es refereixen els articles 32, 33 i 34 de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, i l'article 2 del Reial decret 2019/1997, de 26 de desembre, pel qual s'organitza i regula el mercat de producció d'energia elèctrica, han de ser documentats per l'operador del mercat diari de producció i per l'operador del sistema d'acord amb les funcions que els confereix la Llei 54/1997, mitjançant factures expedides pels esmentats operadors en nom i per compte de les entitats subministradores de l'energia o per un tercer habilitat per aquests operadors, en les quals han de constar totes les dades enumerades a l'article 6.1 d'aquest Reglament, amb excepció de les relatives a la identificació del destinatari de l'operació, que han de ser substituïdes per les d'identificació de l'operador del mercat diari de producció o de l'operador del sistema. Els esmentats operadors han de conservar l'original de la factura expedida i remetre'n la còpia al subministrador.

Així mateix, tant l'operador del mercat diari de producció com l'operador del sistema han d'expedir una factura pels esmentats lliuraments efectuats a cada adquirent, en la qual constin totes les dades indicades en l'esmentat article 6.1, llevat de les relatives a la identificació de l'expedidor, que han de ser substituïdes per les d'identificació de l'operador del mercat diari de producció o de l'operador del sistema. Els esmentats operadors han de conservar una còpia d'aquestes factures i remetre l'original al destinatari d'aquestes.

Els documents a què es refereixen els dos paràgrafs anteriors que hagin de ser conservats per l'operador del mercat diari de producció o per l'operador del sistema tenen la consideració de factura als efectes del que disposa aquest Reglament i queden a disposició de l'Administració tributària durant el termini de prescripció per a la realització de les comprovacions que siguin necessàries en relació amb els lliuraments d'energia elèctrica reflectits en les corresponents factures.

L'operador del mercat diari de producció i l'operador del sistema han de consignar en la seva declaració anual d'operacions amb terceres persones, en els termes que preveu el Reial decret 2027/1995, de 22 de desembre, les operacions realitzades pels subministradors d'energia elèctrica i pels seus adquirentes, que hagin estat documentades d'acord amb el que indiquen els paràgrafs precedents, amb indica-

ció respecte de cada subministrador i de cada adquirent de l'import total de les operacions efectuades durant el període a què es refereixi la declaració, en la qual s'han de fer constar com a compres els lliuraments d'energia imputats a cada subministrador i com a vendes les adquisicions d'energia imputades a cada adquirent.

En tot cas, i respecte de les operacions a què es refereix aquesta disposició addicional, l'operador del mercat diari de producció i l'operador del sistema han de prestar la seva col·laboració a l'Administració tributària proporcionant qualsevol dada, informe o antecedent amb transcendència tributària per al correcte tractament de les esmentades operacions.

Els drets de cobrament i les obligacions de pagament corresponents al període facturat es consideren vinculats a una únic lliurament de l'energia elèctrica per a la totalitat de l'esmentat període.

Tant l'operador del mercat diari de producció com l'operador del sistema poden habilitar un tercer perquè s'interposi com a contrapart central entre les entitats subministradores i les adquirents de manera que s'entén a tots els efectes que els lliuraments d'energia elèctrica són venuts per les entitats subministradores a aquest tercer i que li són adquirits per les entitats adquirents. En aquest cas s'han de substituir les dades relatives a la identificació del destinatari de l'operació i de l'expedidor per les de l'esmentat tercer habilitat com a contrapart central i l'esmentat tercer ha d'assumir les obligacions relatives a la facturació que aquesta disposició addicional assigna a l'operador que l'hagi habilitat per actuar com a contrapart central.»

Disposició addicional primera. *Modificació de la remuneració de les instal·lacions de cogeneració que utilitzin com a combustible derivats líquids del petroli, acollides a les disposicions transitòries primera i segona del Reial decret 436/2004, de 12 de març.*

1. A partir del dia primer del mes següent a l'entrada en vigor del present Reial decret, la prima establerta a l'annex VI del Reial decret 436/2004, de 12 de març, pel qual s'estableix la metodologia per a l'actualització i sistematització del règim jurídic i econòmic de l'activitat de producció d'energia elèctrica en règim especial, per a les instal·lacions de potència inferior o igual a 10 MW de cogeneració del grup a.1, que utilitzin fueloil, queda estesa la seva aplicació, en les mateixes condicions que per a aquest combustible, als altres derivats líquids del petroli.

2. S'estableixen amb efecte del dia primer del mes següent a l'entrada en vigor del present Reial decret nous valors dels termes de potència i d'energia per a instal·lacions de cogeneració acollides al règim econòmic del grup D de l'article 2 del Reial decret 2366/1994, de 9 de desembre, quan utilitzin com a combustible derivats líquids del petroli, sempre que aquests suposin en còmput anual com a mínim el 95 per cent de l'energia primària utilitzada.

Aquests nous termes són els següents:

Tipus d'instal·lació	Potència instal·lada (MVA)	Tp € kW i mes	Te €/kWh
Grup d, derivats líquids del petroli.	$P \leq 15$	11,742486	0,053169
	$15 < P \leq 30$	11,380613	0,050367
	$30 < P \leq 50$	11,033508	0,049759

Disposició addicional segona. *Publicació de preus i índexs de preus dels mercats.*

La Comissió Nacional d'Energia ha de calcular i publicar els preus finals i índexs de preus mitjans de l'energia elèctrica amb caràcter horari, per a la qual cosa l'operador del mercat i l'operador del sistema li han de remetre la informació necessària sobre els mercats i serveis que cadascun gestiona; així mateix, pot sol·licitar a les societats rectores dels mercats a termini en l'àmbit del MIBEL, on es negocia energia amb lliurament físic, la informació que sigui necessària a aquests efectes.

La Comissió Nacional d'Energia ha de publicar per via telemàtica la informació rellevant en els termes que preveu l'article 28 del Reial decret llei de 23 de juny, de mesures urgents, d'intensificació de la competència en mercats de béns i serveis, modificat per l'article vintè del Reial decret llei 5/2005, d'11 de març, de reformes urgents per a l'impuls a la productivitat i per a la millora de la contractació pública.

Disposició transitòria primera. *Activitat de comercialització.*

Les empreses comercialitzadores que hagin estat autoritzades i inscrites en el Registre d'empreses comercialitzadores del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç disposen d'un termini de tres mesos a partir de l'entrada en vigor de l'article primer per acreditar el compliment dels requisits que estableix l'apartat deu de l'article segon del present Reial decret.

Disposició transitòria segona. *Adequació dels subministraments de les tarifes 3.0, 4.0 o 3.0A i potència contractada inferior a 15 kW.*

Abans que transcorri un any des de l'entrada en vigor del present Reial decret, els subministraments que abans de l'1 de gener de 2003 estiguin acollits a les tarifes de subministrament 3.0 o 4.0 amb potència contractada no superior a 15 kW es poden acollir a la tarifa d'accés 3.0A, cas en què han de tenir instal·lats els equips de mesura i control corresponents a punts de mesura de tipus 4.

Mentre finalitzi el període transitori establert en el paràgraf anterior, és aplicable a aquests subministraments la Resolució de 30 de desembre de 2002 de la Direcció General de Política Energètica i Mines, per la qual s'aprova el procediment transitori de càlcul per a l'aplicació de la tarifa d'accés vigent a partir de les dades de mesura subministrades pels equips de mesura de tipus 4.

Transcorregut aquest període, tots els consumidors acollits a les tarifes 3.0, 4.0 o 3.0A i potència contractada no superior a 15 kW han de passar a les tarifes 2.0 o 2.0N si romanen en tarifa, o bé a les tarifes d'accés 2.0A o 2.0NA, a elecció del consumidor.

Disposició transitòria tercera. *Informació al consumidor sobre l'origen de l'electricitat consumida i el seu impacte sobre el medi ambient.*

Les empreses subministradores d'electricitat disposen d'un termini de sis mesos des de l'entrada en vigor del present Reial decret per adaptar les seves factures i la documentació promocional posada a disposició dels clients finals al que estableix l'article 110 bis del Reial decret 1955/2000, d'1 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministraments i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica

Disposició transitòria quarta. *Contractes de subministrament d'energia addicional.*

Fins al 31 de desembre de 2005 els consumidors poden contractar al mercat diari la totalitat del seu subministrament o la part d'aquest subministrament que no tinguin cobert pel seu contracte de subministrament a tarifa, per a la qual cosa han de contractar la tarifa d'accés corresponent en els termes que estableix l'apartat 5 de l'article 6 del Reial decret 1164/2001, de 26 d'octubre, pel qual s'estableixen tarifes d'accés a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica sobre contractes d'accés per a subministraments d'energia addicional.

Disposició transitòria cinquena. *Associació a centres de control.*

Abans que transcorri un any des de l'entrada en vigor del present Reial decret, les instal·lacions del règim especial amb potència superior a 10 MW a les quals es refereix l'apartat 7 de l'article 28 del Reial decret 436/2004, de 12 de març, pel qual s'estableix la metodologia per a l'actualització i sistematització del règim jurídic i econòmic de l'activitat de producció d'energia elèctrica en règim especial, han d'estar associats a un centre de control. En aquest termini els esmentats centres de control han d'actuar com a interlocutors de l'operador del sistema en els termes que estableix l'esmentat article.

Disposició transitòria sisena. *Aprovació de regles de funcionament del mercat diari i intradiari de producció i de procediments d'operació del sistema.*

Abans que transcorrin tres mesos des de l'entrada en vigor del present Reial decret, l'operador del mercat i l'operador del sistema han de presentar al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç perquè l'aprovi una proposta de normes de funcionament del mercat diari i intradiari de producció i de procediments d'operació del sistema respectivament, per adaptar-se a les modificacions del Reial decret 2019/1997, de 26 de desembre, pel qual s'organitza i regula el mercat de producció d'energia elèctrica, previstes en el present Reial decret.

Disposició transitòria setena. *Terminis per al compliment dels requeriments tècnics establerts en els procediments d'operació.*

Tots els titulars d'unitats de producció participants al mercat diari o afectes a contractes bilaterals amb lliurament físic, disposen d'un període màxim de quatre mesos des de l'entrada en vigor de l'article primer d'aquest Reial decret per acreditar davant l'operador del sistema el compliment dels requeriments tècnics establerts en els procediments d'operació. Transcorregut aquest termini, l'operador del sistema, si hi ha incompliments, n'ha d'informar el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç i, si s'escau, l'òrgan competent de la comunitat autònoma, a fi que instrueixi el procediment de cancel·lació de la inscripció en el registre administratiu corresponent.

Disposició transitòria vuitena. *Terminis per a l'adaptació al que estableix l'annex II.*

Els contractes bilaterals físics subscrits abans de l'entrada en vigor del present Reial decret disposen d'un termini de cinc mesos per adaptar-se al que disposa l'apartat 2.U de l'annex II.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

1. Des de la data d'entrada en vigor de l'article primer del present Reial decret, es deroga l'article 21 bis del Reial decret 2019/1997, de 26 de desembre, pel qual s'organitza i regula el mercat de producció d'energia elèctrica.

2. Es deroga l'apartat 4 de l'article 82 del Reial decret 1955/2000, d'1 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica.

3. Des de l'1 de gener de 2006 queda derogat el que disposa l'apartat 5 de l'article 6 del Reial decret 1164/2001, de 26 d'octubre, pel qual s'estableixen tarifes d'accés a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica, sobre contractes d'accés per a subministraments d'energia addicional.

4. Es deroguen totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que estableix el present Reial decret.

Disposició final primera. *Caràcter bàsic.*

El present Reial decret té caràcter de bàsic, d'acord amb el que estableix l'article 149.1.13a i 25a de la Constitució.

Disposició final segona. *Desplegament normatiu.*

Es faculta el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç per al desplegament del present Reial decret.

Disposició final tercera. *Autorització per modificar les ordres de 12 de gener de 1995 i 17 de desembre de 1998.*

S'autoritza el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç per modificar mitjançant una ordre els aspectes de les ordres de 12 de gener de 1995 i 17 de desembre de 1998 que són objecte de nova regulació pel present Reial decret.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat», llevat del que disposen els articles primer i onzè, que entra en vigor al cap de cinc mesos de la publicació.

Madrid, 2 de desembre de 2005.

JUAN CARLOS R.

El ministre d'Indústria, Turisme i Comerç,

JOSÉ MONTILLA AGUILERA

ANNEX I

Modificacions a l'Ordre de 12 de gener de 1995

Es modifiquen els apartats 3.1.3 i 3.1.4 del títol I de l'annex I de l'Ordre de 12 de gener de 1995, per la qual s'estableixen les tarifes elèctriques, que queden redactats de la manera següent:

«3.1.3 Tarifa 3.0 d'utilització normal.

Es pot aplicar a qualsevol subministrament en baixa tensió amb potència contractada superior a 15 kW.

A aquesta tarifa li són aplicables complements per energia reactiva i discriminació horària però no per estacionalitat ni interrompibilitat.

3.1.4 Tarifa 4.0 de llarga durada.

Es pot aplicar a qualsevol subministrament en baixa tensió amb potència contractada superior a 15 kW.

A aquesta tarifa li són aplicables complements per energia reactiva i discriminació horària però no per estacionalitat ni interrompibilitat.»

ANNEX II

Modificacions a l'Ordre de 17 de desembre de 1998

1. Modificació dels subjectes amb dret al cobrament per garantia de potència.

U. Es modifica l'apartat 1 del punt primer de l'Ordre de 17 de desembre de 1998, que queda redactat de la manera següent:

«1. D'acord amb el que preveu l'article 24 del Reial decret 2019/1997, de 26 de desembre, pel qual s'organitza i regula el mercat de producció d'energia elèctrica, tenen dret al cobrament per garantia de potència les unitats de producció d'energia elèctrica que presentin ofertes en els mercats d'energia elèctrica amb lliurament físic, així com les unitats de producció d'energia elèctrica per la part de la potència vinculada al compliment d'un contracte bilateral amb lliurament físic, sempre que aquestes unitats de producció acreditin la seva disponibilitat en els termes recollits a l'apartat 3 d'aquest article.»

Dos. Es modifica l'apartat 2 del punt primer de l'Ordre de 17 de desembre de 1998, que queda redactat de la manera següent:

«2. No tenen dret al cobrament per garantia de potència les importacions d'energia elèctrica ni l'energia procedent d'instal·lacions de producció en règim especial que vinguin la seva energia a un preu regulat en els termes previstos en el punt a) de l'apartat 1 de l'article 22 del Reial decret 436/2004, de 12 de març.»

Tres. S'afegeix un nou apartat 3 al punt primer de l'Ordre de 17 de desembre de 1998, que queda redactat de la manera següent:

«3. Als efectes de determinar la disponibilitat de les unitats de producció d'energia elèctrica a què es refereix l'apartat 1 d'aquest punt, les esmentades unitats han d'acreditar des de l'1 de gener de 2005 un funcionament mínim de 50 hores anuals a plena càrrega o equivalents si no funciona a plena càrrega.

La Comissió Nacional d'Energia anualment efectua la comprovació de la disponibilitat de les unitats de producció d'energia elèctrica amb dret a cobrament per garantia de potència, sobre la base dels paràmetres que intervenen en el seu càlcul.

A aquests efectes, la Direcció General de Política Energètica i Mines ha d'aprovar un pla d'inspeccions amb caràcter anual a realitzar sobre unitats de producció d'energia elèctrica amb dret a cobrament per garantia de potència. La Comissió Nacional d'Energia ha de presentar durant el primer mes de cada any el resultat de les inspeccions realitzades l'any anterior, així com una proposta del pla d'inspeccions per a l'any següent a la Direcció General de Política Energètica i Mines perquè l'aprovi.

Així mateix, s'habilita l'operador del sistema perquè pugui realitzar actuacions sense avis previ,

com ara sol·licitar l'arrencada i acoblament d'unitats de producció d'energia elèctrica amb dret al cobrament per garantia de potència, per tal de verificar la seva contribució efectiva a la garantia del subministrament.»

2. Modificació dels subjectes obligats al pagament de garantia de potència.

U. Es modifica l'apartat 1 del punt segon de l'Ordre de 17 de desembre de 1998, que queda redactat de la manera següent:

«1. Estan obligats al pagament per garantia de potència tots els distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats per l'energia que efectiva-ment adquireixin a través de les diferents modalitats de contractació i destinada al consum intern espanyol.»

Dos. Es modifica l'apartat 2 del punt segon de l'Ordre de 17 de desembre de 1998, que queda redactat de la manera següent:

«2. No estan obligats al pagament per garantia de potència els productors per l'energia corresponent a l'autoconsum de producció i al consum de bombament.»

3. Modificació de l'import a cobrar en concepte de garantia de potència pels productors.

Es modifica la definició del terme DTbc(m) del punt tercer de l'Ordre de 17 de desembre de 1998, que queda redactat de la manera següent:

«DTbc(m) = La demanda del mes m en barres de central que inclogui la demanda d'energia al mercat de producció dels clients finals elevada a barres de central d'acord amb la normativa vigent i exclosos l'autoconsum de producció, els consums de bombament i la producció corresponent al règim especial que no acudeixi al mercat de producció.»

MINISTERI DE L'INTERIOR

21163 REIAL DECRET 1553/2005, de 23 de desembre, pel qual es regula l'expedició del document nacional d'identitat i els seus certificats de signatura electrònica. («BOE» 307, de 24-12-2005.)

La Llei orgànica 1/1992, de 21 de febrer, sobre protecció de la seguretat ciutadana, a l'article 9, reconeix el dret de tots els espanyols que se'ls expedeixi el document nacional d'identitat, al qual s'atribueix el valor suficient per acreditar, per si mateix, la identitat de les persones, i li atorga la protecció que als documents públics i oficials és reconeguda per l'ordenament jurídic.

La mateixa norma disposa l'obligatorietat del document nacional d'identitat per als més grans de catorze anys, llevat dels supòsits en què, d'acord amb el que preveu la Llei, hagi de ser substituït per un altre document, i també estableix que hi ha de figurar la fotografia i la signatura del titular, així com les dades personals que es determinin per reglament.

Quant a la competència per a la seva expedició i gestió, la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, de forces i cosos de seguretat, atribueix al Cos Nacional de Policia la de l'expedició del document nacional d'identitat, en recollir-la expressament entre les funcions que encomana a aquest institut policial, el qual la mateixa Llei disposa que depèn del Ministeri de l'Interior.